

MAGYAR L

HUNGARIA
Tp.

T. „Dunaposta“

BUDAPEST
Postafiók 151.

Igazgató és felelőszerkesztő:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R.-T.
Törv. lajstromszám:
Trib. Bihar Hl. Nr. ord. 11/11 Jun. 1938.

Főmunkatárs: dr Gyártás Elemér

Beck lengyel külügyminiszter Romániába érkezett

Károly király a galati hadgyakorlatok színhelyén fogadja. Élénk diplomáciai tevékenység indult ki a lengyel fővárosból a cseh-magyar kérdés megoldására

Varsóból jelentik: A Lengyel Távirati Iroda hivatalosan jelenti, hogy Beck lengyel külügyminiszter kedden este 10 órakor Bucurestibe érkezett.

A Havas jelentése szerint Beck külügyminisztert Károly király Galati környékén, a most folyó hadgyakorlatok színhelyén fogadja. Petrescu-Comnen külügyminiszter kedden este szintén a hadgyakorlatok színhelyére utazott és jelen lesz Beck fogadásánál.

Bucuresti. Saját tud. Szerdán reggel hat órakor Romániába érkezett a Grigore Ghica Voda határállomásnál Beck ezredes, lengyel külügyminiszter, Richard Franasovici varsói román nagykövet társaságában. Beck lengyel külügyminiszter még szerdán délután három órakor Galatba érkezik és este a Rapiddel visszautazik Lengyelországba.

Racinsky, bucaresti lengyel nagykövet a

határig a lengyel külügyminiszter elé utazott. Petrescu-Comnen román külügyminiszter Marasestiben találkozott Beck ezredessel. A két miniszter együtt ebédelt a vonatban és együtt folytatják útjukat Galatba. Este Cadere, a dunai tartomány királyi helytartója intim vacsorát rendez a lengyel vendég tiszteletére.

Az esti órákban valószínűleg hivatalos jelentést fognak kiadni a látogatásról.

Varsóból jelentik: A lengyel főváros politikai köreiből élénk feltűnést keltett Beck külügyminiszter bucaresti útja. De még inkább fokozta az érdeklődést az a körülmény, hogy közvetlen elutazása előtt Hóry András magyar követet tanácskozt. Hasonlóképpen élénk feltűnést keltett az a jelentés is, hogy a lengyel külügyminisztert Károly király kihallgatáson fogadja.

A lengyel kormány jegyzékei Párizsba, Berlinbe, Rómába, Bucurestibe és Prágába

Varsóból jelentik: Beck külügyminiszter elutazása előtt a lengyel kormány jegyzéket küldött Párizsba, Rómába, Berlinbe, Bucurestibe és Prágába. Ezekben a jegyzékekben a lengyel kormány a cseh-magyar kérdésben elfoglalt álláspontját ismerteti és ismételtan han-

goztatja, hogy az egész konfliktus központi kérdésének a közös lengyel-magyar határ megteremtését tekintik.

Rómából jelentik: A római lengyel nagykövet kedden hosszabb megbeszélést folytatott Ciano olasz külügyminiszterrel.

Németország közvetít Budapest, Prága és Pozsony között

A cseh-magyar kérdés a brit minisztertanács előtt

Berlinből jelentik: A legutóbbi napok német intézkedéseiből bizonyosnak látszik, hogy Berlinben komoly törekvések indultak a magyar-cseh tárgyalások újra megindítása érdekében. Németország lényegében közvetíteni kíván, egyrészt Budapest és Prága, másrészt Budapest és Pozsony között. A Berliner Tageblatt szerint Németországnak érdeke, hogy Magyarország és Szlovákia között mielőbb megegyezés jöjjön létre és így az egymás mellé rendelt két nép a jövőben megtalálja földrajzi és gazdasági megértését.

Londonból jelentik: A legutóbbi napok diplomáciai tevékenységének eredményeként azt várják, hogy a cseh-magyar határkérdést a müncheni alapelveknek megfelelően az 1910 évi néprajzi vonal alapján mielőbb megoldják. Londonban mély benyomást gyakorolt Olaszországnak ebben a kérdésben elfoglalt magatartása. Itt úgy tudják, hogy a tárgyalásokat magyar részről Kánya külügyminiszter, cseh részről Chvalkovszky külügyminiszter folytatja, aki isméri Berlin és Róma álláspontját. Lon-

donban félhivatalos prágai jelentés alapján úgy tudják, hogy a tárgyalások október 20-ikán Bécsben kezdődnek meg. Hírszerint a cseh-magyar kérdés szerdán délelőtt a brit minisztertanács előtt is szerepel, amikor is Halifax külügyminiszter beszámol annak jelenlegi állásáról.

A MAGYAR MINISZTERELNÖK KÉTIZBEN IS KIHALLGATÁSON VOLT HORTHY KORMÁNYZÓNÁL.

Budapestről jelentik: Imrédy magyar miniszterelnök kedden kétizben is kihallgatáson jelent meg Horthy kormányzónál. A második kihallgatáson jelen volt Kánya külügyminiszter is. Ezt megelőzőleg gr. Teleky Pál vallás- és közoktatásügyi miniszter volt kihallgatáson a kormányzónál. Délután miniszteri értekezlet volt, amelyet este 10 órakor folytattak.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

Az író felelőssége népe iránt

Szokott úgy lenni, hogy mikor egyes népek között feszült és izgalmas lélekállapotok vannak, akkor legbékésebb társadalmi, vagy gazdasági intézményeik is belekerülnek a lélekállapotba, sőt egyenesen kifejezői lesznek annak. Így hallhatjuk két szomszéd népek, a csehnek és a magyarnak a rádióállomásait is naponként egymással való vitatkozásban, sőt pörlekedésben. Legutóbb különös kiélézéssel hatott, hogy a cseh rádió két magyar írónak is a műveit idézte, azokkal akarván bizonyítani, mennyire rossz sorsban van a magyarországi alsó néposztály egyes helyeken, s így mennyire nem kívánatos a csehországi magyarságnak visszavágyakoznia. A két magyar író közül egyik, Kovács Imre a „Néma forradalom” címen, Féja Géza pedig „Viharsarok” címen írt csakugyan feltűnést keltő könyveket, melyek annakidején a magyarországi társadalomban nyugtalanítóan és lehangozóan hatottak, s nagy sötétlen festésük miatt a bírósági ítéletet is kihívták maguk ellen. Sokat lehetne arról is beszélni, vajon irodalmi mű kerülhet-e irodalmi fórumokon kívül más bírósági megítélés alá. Ezuttal azonban — úgy látszik — az illető művek túlhaladták a szokott irodalmi mértéket, s nem irodalmi jellegük meredt a közönség elé, hanem sebzaggató akarásuk és a belevagyásokat felzavaró cselekvő indulatuk.

Elég az hozzá, hogy most ezt a két művet a cseh rádió is a magyarok ellen fordította. Mire az a különös fordulat történt, hogy mindkét szerző maga is megszólalt a rádióban, s tiltakozott művének ilyen propagandisztikus felhasználása ellen. Mindkettő azt hozta föl, hogy művéből céltudatosan ragadtak ki és állítottak egymás mellé részleteket, s azok így, ilyen csoportosítással és kivetéssel nem igazak. Ha részleteiben igazak voltak is, éppen azért írták meg azokat, hogy segítsenek a rossz állapotokon, s csakugyan az állampolitika olyan irányba is fordult, mely éppen a néptársadalmi bajokat vette intézményes gondozás alá. Tehát ma már az illető könyvek szerzői sem látják úgy a helyzetet, mint ahogyan látták azok megírása idején. Ez a tiltakozás részben mentegetőzés is a megírt könyvek miatt, részben valami különös szerzői jognak is a vitatása, hogy t. i. az írónak a saját népköztársadalmi jóakarátát ne használják ki e jóakarát ellen.

Azonban ezeknek az írói tiltakozásoknak az elhangzása, illetve az a tragikus kényszer, hogy saját maguk írásaiival szemben így védekezésre kellett kiállaniuk, ez bizonyos tanulságot is foglal magában. A legfőbb tanulság az, hogy amit egy író a maga népe állapotairól ír, az az idők folyamán történelmi adattá és bizonyítékká válhatik, s bizalmatlanságot és rossz megítélést kelthet éppen a saját népe ellen. Hiába akart az író jót tenni az írásával, mert éppen ellenkezőt ért el úgy népe körében, mint népe körén kívül. Eppen azért óriási felelősség-érzés kell, hogy elfogja az író, mikor népállapotok felboncolásával lép a közönség elé. Ha túlságosan célnak veszi a boncolást, s abban akar virtuózkodni, hogy hogyan tud fájoan, véresen az elevenbe vágni: nagy hatásokat érhet el, méltatlankodások viharát támaszthatja, vagy kárörvendők tapsolását is fölkeltheti, s

DURA-OPTIMÁVAL. Hatóbbi időben hihetetlenül különösen pedig a teleért el igen nagy sikert. A statisztikájának alapjában tartottuk megvizsgálni, mi okozta tulajdonképpen ezt a nagy fellendülést. Szakörökben egyöntetűen azon véleménynek adtak kifejezést, hogy a falusi lakosság kulturális igényeinek növekedésével párhuzamosan a telepes készülékek terjedése elsősorban a gazdaságos és kényelmes fűtőelemeknek a

DURA-OPTIMA FÜTŐTELEPNEK

köszönhető, mely ugynevezett szárazakkumulátorok nagyban hozzájárultak ezen rádiókészülékek népszerűsítéséhez.

Lapunk hasábjain a közelmúltban már több ízben is foglalkoztunk a DURA-MŰVEK Rt. új találmányával az OPTIMA fűtőelemekkel, amelyek a régi akkumulátorok használatát nemcsak feleslegessé teszik, de azoknál sokkal gazdaságosabbak is. Mint a gyár velünk közli, egy ilyen fűtőtelep teljesítménye kb. 1200—1500 üzemióra, úgy hogy napi 3—4 óra használatnál egy évig is eltartanak. Örvedetes, hogy ezen elemekhez fűzött feltételek minden tekintetben beváltak, sőt felül is múltak.

Jó szolgálatot vélünk teljesíteni, amidőn t. olvasóink figyelmét fentiekre felhívjuk. DURA-OPTIMA fűtőelem minden vizonteladónál beszerezhet, technikai felvilágosítással hértmentve szolgál az UZINELE DURA S. A. Temesvár.

könyvének szokatlan érdeklődést biztosíthat. De ez csak kiadói üzletnek lehet hasznos, a felbontott állapotot azonban meg nem gyógyítja. Csak csüggedés, üszkösödés, további rothadás állhat elő abban az állapotban, ami a boncoló szerzőt talán még jobban igazolhatja, de csak úgy, mint boncolót, s nem úgy, mint gyógyítani és alkotni tudót.

Tehát hallgasson az író, ha rossz állapotokat lát maga körül? Lepelje azokat, szépjítse azokat, vagy beszéljen másról? Nem. Az írónak, ha igazán hivatott író, megvan az a prófétai joga, hogy népét ostromozza is, ha népe vétke. De az ostromlás nem lehet öncél, hanem csak hajtó eszköz, figyelmeztető ráutalás arra, hogy mi a jobb életút, amire rá kell térni. És ha az író e jobbulás módjára nem tud meggyőződen és megragadó igazlással rámutatni; ha a rossz példák szemben nem tud a jó példák túlnyomóságával hatni, s nem tudja közönségét e jobb példák követésére odavonzani, — akkor jobb, ha hallgat. Vannak olyan ifjonti hevületek, melyek a feltűnni vágyás kedvéért a kirívó hangot szeretik, az írásban az ellentétek fölkeltésére törekcsenek, a zenében, vagy más művészetben az összhangtalanságot igyekeznek mesterkéltén fölidézni. Mind csak azt, ami

A CORSO MOZGÓBAN (HEYMAN)

péntektől kezdve a legdallamosabb, legvigább filmcsoda:

KÉK MAZURKA

Főszerepben:
EGGERT MARTÁVAL

nyugtalanító, ami peszimizmus, ami az élet értelmetlenségének a sikongása. Bizony ezeknek az indulatoknak mind nincs helye az írók prófétai küldetésében.

Ezek a tünetmények lehetnek hanyatló népművelési állapotok reflexmozgásai, de csak elhullni, elmulni valók, s nem olyan igényűek, hogy új élet alapjai lehessenek. Kis népek életében különösen fontos, hogy ne az efféle hanyatló élettelenségek kerüljenek föltül. Ezek gyakran fölveszik azt a színt és élénkséget, mintha bátorság, őszinteség, valóságkeresés, odamondogatás volna bennük. Pedig csak a gyávaság bátorságai, melyek a védtelent, az önmagába hullottat újabb ökölsújtásokkal merik illetni, de nem újítanak a körülvevő körülményekbe, amik az igazi bajokat okozzák, s az önmagába hullott egyén végzetének a valóságos kikényszerítői. A kis népek irodalmának ilyen önmaga ellen fordulásai senkinek se lehetnek rokonszenvesek. Még akik felhasználják, s az illető kis nép iránti bizalmatlanság fokozására fordítják is, azok se tudhatnak megbecsülést érezni az önmagát és népét így kiáruló irodalom iránt. A népek nem a lehangoló, hanem a biztató

életjelenségek közlésével hatnak egymásra, s a magukat végeladásra vivő irodalmak csak rémregényként érdekesek, de nem úgy, hogy az emberiség erkölcsi tőkét gyarapítsák.

A nagy népek még megengedhetik maguknak, ha lelküket így tékozzolják. Az ő nagyságukból még kitalálhatják az egyensúlyozó ellenérték, s nem hat rájuk károsan vissza, ha rosszat is mondanak magukról. Legalább egyelőre nem. De a kis népek önvádjának és lelkiismeretfurdalásának önmagán belül kell lefolynia, s nem úgy, hogy cirksuzi mutatvány legyen belőle, amin a kárjáték mulatoznak. A természet is a töviset körülveszi a rózsával, s a vizek alázuhanását körülveszi a sziklák dacos magasba nyúlásával. Pedig a tövis csak tövis és az alázuhanás is csak alázuhanás. De különös perverzítés kell ahhoz, mely csak töviset és alázuhanást akar mindig látni és megmutatni. Még különösebb betegség, ha ezt még hangosan és zajos reklámok között teszi. Ez még nem is az önmagunk lelkifurdalása. A lelkiismeret halkán beszél, s csak magunknak beszél. Azért is tud folytonosan hatni, s a rosszat napról-napra jóvátenni.

Eden volt angol külügy-miniszter ismét megszólalt

Azt mondotta: „Nem lehet igazi béke az ágyuk állandó fenyegetése árnyékában“

Londonból jelentik: Kedden délelőtt kezdődtek meg Londonban a nemzetközi békeegyesület tanácskozásai. Az értekezleten Sankey-volt lordkancellár is beszédet mondott, amelyben a müncheni egyezményről és Anglia nemzetközi helyzetéről foglalkozott. Beszédében hangzott, hogy a müncheni egyezményt a józan ész parancsa hívta életre és ez nem ismer különbséget a diktatúrák és demokráciák között, ha a béke megmentéséről van szó.

Beszédet mondott az értekezleten Eden, volt külügyminiszter is.

— Nem lehet igazi béke mondotta — az ágyuk állandó fenyegetésének árnyékában. Nem titkolhatjuk, hogy azok a nemzetek, amelyeknek belső, gazdasági rendszere másként van megszervezve, mint a miénk, megelőztek bennünket a fegyverkezési versenyben. Ha nem teszünk mi is hasonló erőfeszítéseket, tekintélyünk állandóan hanyatlani fog. Nemzetgazdaságunk átszervezésre szorul és, hogy erőfeszítésünk sikerrel járjon azt a legszélesebb nemzeti alapokra kell helyezni.

Gondolán

Írta: Szörédi Ilona

Sokszor álmodom Velencéről alva és ébren. Milyen jó és színes a velencei álom, elguruló tarka gyöngyöket fűz lánca csillogó összes-visszaságban. Álomgondolám scendesen uszik a lagunákban s a lagunák felett, nincs rajta gondoliere, csak fantáziánk irányítja. Hátradőlök kényelmesen az álomgondoláiban s égre függesztett szemem előtt képek kápráznak. Ejjel van, a csillagok kéken sziporkáznak a Szent Márk-tér fölött. Méltóságosan emelkedik a víz színe fölé a kikötőben horgonyzó tengerjárók hatalmas épülete. Ma este ragyogó villanykörtekkel vannak koszorúzva, fénylő girlandokkal ékesítve, még a lépcsőléjáró korlátján is égnek a lángok és belefutnak a tenger csillogó, tükröző vizébe. Itt jönnek le a tűnményes dollárkirálynők a Piazza hangversenyére rózsaszín túllruhában, aranyárga hajjal, briliáns ékszerekkel, nercbundával vállukon. Kiseőrök frakkos, fehér plasztrotonos ifjak. Átsuhannak a téren, bizonyára egy elegáns bárba veszik utjukat. Őket már nem is lehet irigyelni, olyan más világból valók, más életcélokkal és életberendezéssel.

A Szent Márk-térről elkalandozunk a szomszédságában levő misztikus kis callekba, elsiklunk feketélő hidjaik alatt. A folyton megtört, járdátlan utcácskák lépcsős szögleteiben megtorpanunk, az a benyomásunk, hogy minden sarkon egy más szobába lépünk. Valami kínai-japán geometrikus dekoráció vagy gyermekkorunk türelmijátékai jutnak eszünkbe, amikor egy ezüstgolyócskát ezer össze-vissza szaggatott pirocáru utvezetőn át kellett célhoz juttatnunk. Egyszerre egy kis tisztás szökik elénk, mélyében megpillantjuk San Moise templomát. Félélmetes, kékő

recesszansz óriásokkal díszített homlokzata elől jó odamenekülő a tér oldalán világító kis Madonna-képhez. Vöröslő mécesének parazsa izzón szűrődik át a finom vasrácsra, mintha egy beborított égő sziv virrasztana az álmatlan éjszakában. Lassan hajnalodik s elhal méces fénye.

Gondolám átrepül nappalba, a világos Velence világító arcához visz közel. Szívesen nézzük róla a Doge-palota frontján örökös fehér Justicia szobrot a faragott, pompás erkély ormán, a többi szoborral együtt, amik a Márk-térről ídelátszanak. Hőféhér márványalakjukat csodálatos finoman ékesíti az aranyból zölddé vált glória, korona vagy kard, festőien vetítődik fehér-zöld szíllüettjük az ősi szürke égre. Jól kiveszem a Doge-palota oszlopait is. Az akantusz-levelek indái közül régi velencei szépasszonyok fűrtös, fontos fejcsékéi kandikálnak ki ékes gyöngysorokkal, egykoru előkelő dámák portéj lehetnek. A másik oszlopfőn primitív, szakállas három királyok, a harmadikon zenélő nebulók, aztán tél, ősz, tavasz, nyár és így tovább minden oszlopon más társaság talál örök lakóhelyet.

A szellős Piazza partján a nagy oszlop tetejéről jóbarátom mosolyog felém rozsdásan haragos hajusza alól. Szent Márk fekete-zöld patinás oroszlánja. Csodálatos erővel válik ki kis groteszk móhosodott figurája a Doge-palota halvány rózsaszín falainak háttéréből, szinte levegőnek látszik a fénytelen, árnyéktalan márványhomlokzat mögött.

Délutánonként a kis otromba oroszán a szemben levő Giudecca lágoló arany földgömbjére bámul. Fehér gráciák emelik magásra egy kupola tetején s a napkirálynő gyönyörködik magában az aranytükörbe bámulva.

A dogék városában a napot királynőnek kell képzelni, akinek oldalán századokkal ezeltt egyenrangú társaként trónolt Velence, a tenger ki-

rállyója Paolo Veronese s kortársainak fantáziajában.

Álmogondolám sokszor visz el a Canal granden egy kicsi, roskadozó palazzo mellett, bordó, zöld, fehér márvány intarziáit, renesszánsz boltíveit különösen megszerettem és főleg látószertű, kecses kéményeit. Prózái rendeltetésű tárgyat nehéz lenne szebb formába önteni, mint ez a virágalku kémény. Carpaccio egykoru képein egész látószertű mered a világoskék égre, mikor a város előkelőségei kivonulnak a vízi utak partjaira.

Gondolámról beleselkedem az Accademia termébe is, örülök, ha megpillantom a kora gót csarnok mennyezetének remek aranyfaragásu kazettáit. Mindegyik kockájából stilizált aranyzárnyas angyalfej néz le ránk türkiszkéek alapról. Nemes egyszerűségével közelebb áll hozzám, mint a késő renesszánsz nehézkes, vasok gyümölcskoszorúkkal keretezett plafondekorációi. Ezek a tulzolt díszítések helytelenül alkalmazva a Scuola di San Roccoban elrontják Tintoretto mélyhangú, önmaguknak éneklő mennyezetképeit, természetesen csak a kisebbeket s a kevésbé fontosakat, mert a nagyszabásúak legyőznek minden földi akadályt s zavaftalanul hatnak bármily körülmény ellenére — csak ebbe a szentélybe nem lehet bárkán ülve besiklani, itt már ki kellene szállni. Jobb, ha észrevétlenül visszakanyarodunk a fondaco dei Turchi vízpiacára. A sötétzöld víz színén fekete kofagondolák mozognak megrakva pirosló paradicsommal, smaragdászín zöldéggel. Parádés csomagolást csak a szőke szőlőfürtök érdemelnek meg, ki vitorláshajót utánzó kosár tartja a tornyosuló gerezdeket. Ősi velencei hagyomány lehet a csomagolásnak s poétikus módja. Mellettem jól megrakott bárkát mozgat előre halk csobbanással két karsu legény. Sötét szíllüettjük magasba szökken két fekete csipkékétyűt viselő apáca ülő alakja mellett. Most vásároltak be a

Számos újabb letartóztatás az agrár-panamában való részvétel miatt

Bucuresti. Saját tud. A kisajátítási panama ügyében kedden letartóztatták Fianu-t, a földművelésügyi minisztérium kisajátítási osztályának vezérigazgatóját, valamint Chirita ügyvédet, volt képviselőt és másokat. A törvényszék vádpancája kedden délután jóvá is hagyta a letartóztatási parancsokat.

Bucuresti és Temesvár Bucuresti és Nagyvárad között is beállítanak aero- dinamikus vonatokat

Novembertől kezdődőleg fokozatosan újabb motorjáratokat kapcsolnak be a vasúti forgalomba

Bucurestiből jelentik: A CFR igazgatósága nagyszabású tervvel dolgozik, amelynek alapján lényegesen meggyorsítja a közlekedést és az ország egyik részéből a másikba való utazást. Az utóbbi időben modern gőzmozdonyokat állítottak be a vonalakra, a motorosvonatok gyorsaságát hasonlóan növelték. A vasutak motorizálása által nagymérvű megtakarítást is lehet elérni. 1934. évtől a mai napig összesen 199 motort és 219 személyszállító kocsit állítottak üzembe. A megkezdett kísérletek alapján 1937. nyarán mellékvonalakon 3 aerodinamikus motorosvonatot állítottak be a forgalomba. Ezeknek a motorosvonatoknak az üzembehelyezése jelentős ráfizetéssel mentesítette a vasutat. A fővonalakra pedig azért állították be ezeket az aerodinamikus vonatokat, hogy az utazási időt csökkentésük. Az eddigi egyszerű eredmények arra indították a vasutat, hogy még fokozottabb mértékben állítson forgalomba áramvonalas vonatokat. Így a közeljövőben Bucuresti—Temesvár, Bucuresti—Nagyvárad között, valamint Chisinau, Iasi és Cernauti felé ezek a gyors és minden kényelmet biztosító vonat bonyolítják le a személyforgalmat. Jelenleg 20 darab 4 hengeres és 52 ülőhellyel ellátott áramvonalas vonat készül, amelyeket november 1-től kezdve az év végéig fokozatosan hoznak forgalomba. A közlekedésnek ilyen módon való megjavítása lehetővé teszi, hogy az ország bármely pontjáról rövid idő alatt jusson el az utazó közönség a fővárosba. Nagy jelentősége van még ennek az újításnak az ország gazdasági színvonalának emelésében is, valamint a turisztika fellendítésében. A cél, amelyet a vasutársaság követ: a gyorsaság és a kényelem. Más országokban már régebbi idő óta forgalomban vannak ezek az aerodinamikus vonatok.

pancon és hazakormányoztatják a kolostor falai közé a megszerzett földi javakat. Bájós velencei emlék e csipkefűző is, — miért is ne lehetne az apáca-öltözékben is némi finom couleur local? Gondolám repülni is szokott, szeretet a Giovanni e Paolo templom környékén elcirkálni. Utközben nyelvet ölt rám a Sta Maria Formosa oldalába illesztett vigyorgó faunus buldogg feje, amit nagy örömmel fogadok, de benézni nem merek, nehogy látnom kelljen Palma Vecchio megszükkült Santa Barbaráját, félek, hogy a szinte rafeszülő két óriási fehér gyertya lángja egy szép napon kitérít, miután már agyonkormozta. Gondolám elsiklik a Giovanni e Paolo mellett gyönyörű reneszánszpalota előtt, de be nem engednek: — Espedale — ez kórház, mondja a kapus. Igaza van, ha már álomgondola a gondolám, ne járjon Velencében szomorú helyekre. A tágas téren Colleoni karakán, délceg szobra Velence egyik legszínesebb, legjellegzetesebb kis háza szegzi átható tekintetét. A fehérre s ultramarinkékre festett, csikos kopjafák koronás feje mögött, bájós, intim egyemeletes kertés családi villa pihen, patinás okkerszín falak, csipkés, tarka levelekkel befuttatott vasrács zárja el a külvilágtól vizlocsolta kertcskéjét. Jó lenne itt kikötni az álomgondolat a kék-fehéren villogó kopjafához és lezárlni. Kiszállni és bemenni, bemenni és megpihenni, megpihenni és otmaradni. De az álomgondola soha meg nem áll s míg élünk mindig tovább visz. Nem nyugszik és csak rövid ideig hagy egy helyen időzni. Talán ezért kívánkozik vicsra szívünk mindig a megjárt helyekre, amiket röptében érintett. Visszasóvárogiuk Velence színes falait, a még nem látott palazzok gazdagművű belsejét, a sötét templomok rejtelmes kincseit, az ezer játékos utvesztőt, a zöldelő, vízpadlóju callékat, ahova aranyprán át vetődik magas, leandere kertcskékből a napfény.

III. Lipót (x) belga király Párizsban tisztvett I. Lipót belga király emlékművének leleplezésén

A hatalmas lovasszobrot a Concorde-téren állították fel a leleplezése fényes ünnepségek között történt. Ez a kép III. Lipót Párizsba érkezésekor készült, a pályaudvar előtt

A prágai rádió híradása szerint a magyar-cseh tárgyalások fölvétele azonnal megkezdődik

A magyar kormány körében kijelentették, hogy a rádióközlésben jelzett diplomáciai lépésekről semmitse tudnak

— Tudósításunk folytatása az első oldalról —

Prágából jelentik: A prágai rádió kedden este 7 óra 5 perckor a következőket közölte: „A magyar—csehszlovák tárgyalások formai újrafelvétele még a mai nap folyamán sorra kerül. A magyar kormánykörök elismerik, hogy a tárgyalások újrafelvétele a német és olasz közbelépésnek köszönhető. A tárgyalások helyéről és pontos idejéről később döntenek. Azt a javaslatot, hogy a tárgyalást Pozsonyban folytassák a magyar kormány elutasította.”

Budapestről jelentik: Magyar illetékes helyen kijelentették, hogy magyar kormánykörökben a cseh rádió által közöltekről semmit sem tudnak. Egyben a következőket közlik: „A jelenlegi helyzetben Prágának kell ja-

vaslatot tennie, mégpedig olyan javaslatot, amely alkalmas lesz a diplomáciai tárgyalásra. Ezeknek a javaslatoknak megtétele most már nagyon sürgős és annak késedelem nélkül kell megtörténnie. Magyar politikai körökben általános az a vélemény, hogy Prága még mindig habozik, hogy a magyar követeléseket elismerje és így elfogadható alapot nyújtson a tárgyalások újrafelvétele és arra, hogy azt gyorsan és mindkét felet kielégítő módon lehet befejezni.”

RÓMÁBAN JÓ HATÁST KELTETTEK A MAGYAR MINISZTERELNÖK KIJELENTÉSEI

Rómából jelentik: Valamennyi olasz lap fel-tűnő helyen, részletesen közli Imrédy Béla tegnapi nyilatkozatát. Rómában megelégedéssel vették tudomásul a miniszterelnök kijelentéseit, különösen pedig azokat, amelyeket Magyarország-nak a berlin—római tengelyvel való együttműködéséről tett. Hasonlóképpen kiemelik a miniszterelnök nyilatkozatának a magyar-lengyel együttműködésről szóló részét.

Rómából jelentik: Az olasz lapok a legnagyobb elismeréssel írják arról a magatartásról, amelyet a magyar közvélemény a jelenlegi válságos pillanatokban tanusít

Francois Poncet nagykövet meleg barátságú búcsúkihallgatása Hitler kancellárnál

Berchtesgadenből jelentik: Hitler német birodalmi vezér és kancellár az obersalzbergi Berghofban fogadta búcsúkihallgatáson a Rómába áthelyezett Francois Poncet eddigi berlini francia nagykövetet. A kihallgatáson jelen volt Ribbentrop külügyminiszter is. Hitler a legészintébb méltányló szavakkal mondott köszönetet Francois Poncetnek a német-francia kapcsolatok megjavítása és ezzel a béke biztosítására irányuló lojális fáradozásaiért.

Csehszlovákia külügyminisztere, Chwalkovszky Berlinben folytatott tárgyalásokat

Ez a kép a berlini pályaudvaron készült, ahol Chwalkovszkyt Mastny cseh követ üdvözölte

Elapadnak Amerika petróleumforrásai

New Yorkból írják: Az amerikai olaj, azaz petróleumkútak, amelyeknek olajbősége néhány évvel ezelőtt még kifogyhatatlannak tetszett, ma elapadóban van. A hatalmas amerikai olajmezőket oly mértékűen tempóban kezdték kihasználni a nagy ipari konjunktúrák idején, hogy ma már attól kell tartani, hogy az olajkútak egyszer csak felmondják a szolgálatot. Az amerikai ember azonban mindig új lehetőségeket talál ki, hogy a természetet minél jobban hatalmába hajtsa. Az olajkútak kimerülése olyan jelenség, amely a nagyfokú kihasználás folytán önmagától értetődik. Egyes olajkútak idővel kiapadnak, más területeken pedig újak törnek elő. A nagy amerikai olajmezőkön azonban, ahol rengeteg olajkutat fúrtak, ezenfelül is csökkent a nyersolaj mennyisége. Magától értetődik, hogy ahol egyik fúrás a másikat éri, ott az olajbőség hamarosan a minimumra csökken és hogy az a nyomás is lényegesen gyengébb lesz, amely az olajat a föld felszínére hajtja.

Az amerikai olajmágnások most egy olyan új metódussal kísérleteznek, amellyel lehetőleg a maradék olajat is ki lehet csalogatni a föld

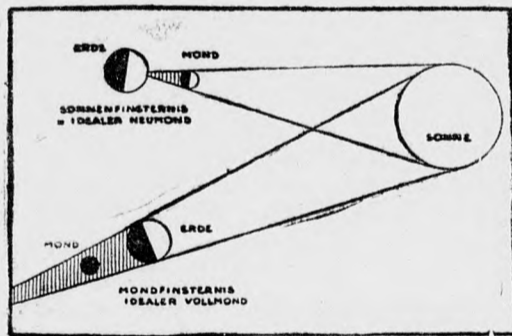
mélyéből. A lanya hozamú olajkútakba ugyanis vizet vezetnek bele, hogy ennek a nyomásával kényszerítsék a mélységben fekvő olajtavat, hogy valahol egy másik kúton át törjön ki és olyan mennyiségű olajat szolgáltatson, amelynek feldolgozása rentabilis. Természetes, hogy ez az eljárás cseppet sem könnyű. A vizet leginkább csak a természeti és törvényei szerint vezetik a fúrólukakba, mert még nem vált szükségessé, hogy külön nyomásnak tegyék ki a fúrólukba vezetett vízmennyiséget. A gyakorlat máris megmutatta, hogy ez a primitív eljárás rendkívül eredményes tud lenni. A pensylvániai Bradford híres olajkútai ennek az eljárásnak folytán az utóbbi időben sokkal több olajat adtak, mint azelőtt. Az évi termelés több mint 14 millió barrellel növekedett. Ez annál fontosabb és jelentősebb, mert ez az olajmező már majdnem teljesen kimerültnek látszott. A bradfordi olajmezők tulajdonosai most azt remélik, hogy ezzel a víztöltő eljárással további 300 millió barrel nyersolajat nyerhetnek már-már kimerültnek hitt kútjaikból.

Teljes holdfogyatkozás lesz november havában

A holdfogyatkozás vezetett a fény sebességének megállapítására

„Helytelenül szoktuk mondani, hogy: az éj, a sötétség leszáll; ezt a jelenséget inkább úgy kellene kifejezni, hogy: felemelkedik, mert a sötétség a földről terjed szét.” Így olvastam ezt valahol és most hirtelen eszembe jut, mert arra gondolok, hogy novemberben teljes holdfogyatkozás lesz és lám, a Hold elsötétülése is a Földről származik. A sokféle sötétség között, amely a Földről ered, illetve itt terjed szét, még a Hold elsötétülése a legártatlanabb. Sokkal veszedelemesebbek azok az irányzatok, amelyek a lelkekben igyekeznek sötétséget terjeszteni, s amelyek hatása sokkal tovább tarthat, mint a Hold teljes fogyatkozása.

A Hold teljes fogyatkozását egyébként a káldusok figyelték meg legelőször, akik felfedezték a „szárosznak” nevezett tizenhét évi periódust, amely idő alatt a teljes Holdfogyatkozások meg szoktak ismétlődni. A Jupiter holdjain is hasonló fogyatkozásokat figyeltek meg a csillagászok és ezekből a fogyatkozásokból, amelyeket természetesen a Jupiter idéz elő holdjain, állapították meg legelőször a fény sebességét.

A teljes Holdfogyatkozás általában 4 óra 38 percig szokott tartani. Az ideje elő, hogy a Föld a Nap és Hold közé kerül és a Holdat bizonyos időre teljesen sötétbe borítja. Azazhogy még teljes Holdfogyatkozásnál sem tűnik el teljesen az égboltról a Hold. Ez csak az 1606-iki és 1816-iki teljes Holdfogyatkozásnál történt meg. Legtöbbnyire vöröses, rézszínű, vagy barnás színben egészen homályosan látható marad a Hold. Ennek az az oka, hogy a Föld légkörének sugártörése következtében az úgynevezett árnyékkúpba nap sugarak hatolnak s ezek vöröses fényben verődnek vissza az elsötétült Hold felületén.

Igy fogjuk látni a Holdat november 7-én, hétfőn este is. Az elsötétülés este 9 óra 40.8 perckor kezdődik és egész Európában látható lesz.

A Holdfogyatkozás nem éppen gyakori jelenség, ezért minden bizonnyal felkelti majd azok figyelmét, akik kedvüket lelik a természet meg-

figyelésében. A fénylő, fehér kerek holdtányér baloldalán elmosódik, majd mindjobban elfekszik, mintha valami nagy terpeszkedő árnyék takarná el. Valóban hűsége égi kísérőnk a nála sokkal nagyobb Föld árnyékába kerül és ez okozza elsötétülését. A Hold lassan-lassan „elfogy” és 10 óra 45 perckor teljesen eltűnik. Azaz, hogy mégsem teljesen, mert némi figyelmes szemlélődéssel megállapíthatjuk, hogy az eltakart holdkorong sötétvörös fényben világít. Éjfél 12 óra 7.5 perckor a sötét tányér baloldalán fényes világos folt jelenik majd meg és gyorsan terjed jobbfelé: a fogyatkozás végére jár, Holdunk mindinkább kiszabadul a földárnyékból. 1 óra 12 perckor már újra régi fényében és pompájában fog világítani az égen. Természetesen akkor élvezhetjük majd csak az égi színjátékot, ha derült idő lesz.

Általában csak egy Holdfogyatkozás szokott történni és három Holdfogyatkozás csak akkor van, ha az első januárban volt, mint például az 1852, 1898 és 1917-es években. Az idén tehát több teljes Holdfogyatkozást nem láthatunk és a legközelebbire is csak évek múlva fog sor kerülni az égi színjátékok műsorán. (—la.)

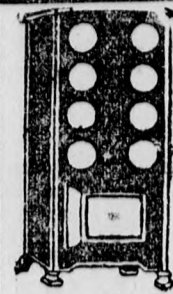
P. Hitter József S. J.:

Spanyol tüztenger

Nincs Európában ország, hoi égetőbb aktuálissal jelentkeznének a katolicizmusnak létkérdésével összefüggő problémái, mint Spanyolországban! Olasz légiók és német különítmények állnak ott szemben szovjet hadosztályokkal, öt nemzet bombavetői dübörögnek a spanyol városok és falvak felett, népek szabad csapatai harcolnak egymás ellen mindkét oldalon: valamiért... A küzdelem látszólagos megoldása — nagyhatalmi érdekek összecsapása és szinte politika-alatti erőfeszítés — könnyen elsiklást enged tévmagyarázatok felé. Az olasz, francia, angol, német, szovjet-orosz érdekek robbannak össze spanyol földön: a Földközi-tengerért, a földközítengeri hatalmi egyensúlyért — ez a látszat!

A spanyolok háborúja ez? Miért szenved a spanyol nép öt nagyhatalom légibombáinak és zránátjainak tüztengerében? Mi ég ama apokaliptikus tüztenger lángjaiban? — Erről szól a „Spanyol tüztenger”!

Ara kartonkötésben 60 lei és portó.

Megdrágult a tűzifa?

Akkor is
olcsón fűtök
„ZEPHIR”
kályhával

10 kilogram fával fűt 24 órán át.
egy normál szobát

Gyártja: Szántó D. és fia, Oradea

„ELITE” tűzhely kályhaqyára
Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket.

A király, az országör erényének példaképe

Braza, 1934. szeptember 13-ika reggel.

Öfelsége II. Károly király szemlélt tart az első országörparancsnok gárda fölött, hogy meggyőződjön arról, mennyi valósult meg az országör programból. Prahova megyében 60 tanítót és 150 tanítónőt választott ki arra a célra, hogy kísérletet végezzen és kipróbálja az új nevelési rendszert.

Je'én vannak az országör mozgalom vezetői, a környező vidék apraja-nagyja. Nagy nap ez, történelmi jelentőségű az országör mozgalom krónikájában.

Már egy esztendeje működött a predeali országör-parancsnok kiképző tábor, amikor Öfelsége bejelentette legmagasabb látogatását. A fogadtatás napján már kora hajnalban megeredt az eső s minden jel arra mutatott, hogy egész nap zuhogni fog. Az országör vezetőnök végzetlenül szomorúsággal lesték a fogadó teremben, hogy hátha mégis eláll az eső. Ebben a pillanatban végigszökött az Rasnovvei völgyén az országör kürtös kúrtzava, amely Öfelsége érkezését jelentette. Az országörvezetőnök szájai pillanatok alatt sorakoztak a nemzeti lobogó köré s a következő percben már Öfelsége ragyogó arccal fogadta a parancsnok jelentését.

Az eső ekkor még jobban kezdett zuhogni s félbezakitással fenyegette a műsort.

— Zavarja Önöket? — kérdezte ekkor az Uralkodó.

— Nem! Nem! — felelték erre az örvendő parancsnoknők

Es ott állott a Nagy Országör, Hohenzollern főherceg kíséretében, a vezető országör parancsnokok között, megtekintette a parancsnoknők vezteményes kertjét, az ólakat, amelyekben a háziállatok tartózkodtak s minden működését megőzte Öfelsége ezeknek a parancsnoknőknek. Bár a sűrű cseppekben zuhogó eső, amely mindenki arcát korbácsolta, egy pillanatra sem állt el, a szemle mégis teljes félnapig tartott s a műsorból semmit sem hagytak el.

A Legnagyobb Országör határtalan szeretetében, hogy új életütemet és végzetlenül akaratot adjon a nemzeti életnek, számos izben győzte le a fizikai, testi fájdalmakat, megvalósítva azt a programot, amelyben Öfelsége személyesen jár elől jó példával.

1937 június 8-ika körül néhány hétig volt kénytelen az ágyat őrizni Sinaiában. Már úgy volt, hogy az ifjuság nagy ünneplésében betegsége miatt nem tud majd résztvenni, hőmérséklete egyre nőtt s nyugalmat és pihenést tanácsoltak neki, a komplikációk elkerülése végett.

De Öfelsége nem tudta elviselni, hogy éppen azon az ünnepségen ne vehessen részt amely oly kedves szívének s éppen akkor maradjon szobájának falai között. Megérezte a román szívek dobbanásából, hogy milyen nagy szeretettel várják az Ő megjelenését s milyen nagy volna a csalódás, ha vigasztaló tekintetével nem volna jelen az országörök virággal díszített mezején.

Es nem számolta a betegsége súlyosbodásával, magára öltötte a Legnagyobb Országör egyenruháját és Fenséges Fiával, Mihály Nagyvajdával varatlanul megérkezett a fővárosba.

Amikor tanácsolták, hogy rövidítsék meg az ünnepegek programját, Öfelsége elutasította a gondolatot.

— Az országör mozgalomban mindent a legnagyobb lelkiismeretességgel kell végeznünk,

Sulinában megkezdte tárgyalásait a dunai bizottság

Bucuresti. Saját tud. A dunai bizottság, amelyben Anglia, Olaszország és Franciaország küldöttei is részt vesznek, Sulinában megkezdte ülését. Mindenekelőtt az 1938-39. évi költségvetés megállapítása céljából folytatott a bizottság tárgyalásokat.

Felülvizsgálják a jövőben a vállalatok üzleti levelezését és irattárát is

Nagyvárad. Saját tud. A pénzügyminisztérium rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben felhívja az illetékes hatóságokat, hogy ellenőrizzék szigorúbban a bélyegtvény alkalmazását. Ellenőrizzék haldéktalanul az üzleti levelezéseket s általában minden olyan ügyletet, amely a bélyegtvény keretei közé tartozik. Felül kell vizsgálni az összes kifizetéseket, bevételéseket, valamint a vállalatok adminisztratív jellegű intézkedéseit.

Mielőtt a vizsgálattal megbízott adóellenőr munkáját megkezdene, köteles magával vinni a kérdéses cég nyilvántartási lapját, amelyből az illető tisztviselő megállapíthatja, hogy milyen ügyletekkel foglalkozik a felülvizsgálásra kerülő vállalat. Akár tapasztaltnak kihágást, akár nem, a vizsgálatról jegyzőkönyvet kell felvenni.

Eddig szól a miniszteri rendelet, amelyet az érdekeltek úgy értelmeznek, hogy az ellenőrzés alapját a cégek hivatalos könyvei képezik továbbra is. Kétségtelen, hogy a vizsgálat számlák és nyugták ellenőrzésére is kiterjed. Ugyanis a pénzügyminisztérium megállapította, hogy a számlákat és nyugtákat sok esetben csak repülőbélyeggel látták el, ami ellenkezik a bélyegtvény rendeleteivel. Miután a rendelet következtében rövidesen széleskörű ellenőrzés indul a vállalatok vezetősége, valamint az egyes cégek tulajdonosai helyesen teszik, ha saját maguk előre felülvizsgálják üzleti könyveiket, folyószámláikat és irattárakat és ha olyan ügyletekre bukkannak, amelyek illetékötelesek, ezeknél pótolják az elmulasztottakat.

Október 21. és 23-án lesz a német súlyemelő-csapat mérkőzése

Ez a kép Walter saarbrückeni versenyzőt tréning közben mutatja: hátrafelé vetett saltójával

A nemzeti Spanyolország teljes leszámolást akar Negrinékkel

Mussolini választávirata Francohoz a végső győzelemig való együttérzésről

Bilbaóból jelentik: A nemzeti spanyol közvéleményben egyértelműleg helyeslik vezetőiknek azt az álláspontját, hogy elutasítanak minden kísérletet a döntésnek tárgyalások, vagy más, külső akció útján való létrehozására. Franco tábornokhoz állandóan érkeznek a táviratok, amelyek a hűségmegnyilatkozáson kívül erőlesen visszautasítanak minden közvetítési kísérletet.

A *Diario Vasco* megállapítja, hogy a nemzeti Spanyolország sohasem tekinti spanyoloknak azokat, akik az országot elárulták és

Moszkvának kiszolgáltatták. Ezek között az árulók között a leginkább megvetésreméltó Negrin.

Rómából jelentik: Mussolini a következőkben válaszolt az olasz önkéntesek visszatérése alkalmából Franco tábornoknak hozzá intézett táviratára:

— Ki akarom fejezni Ön előtt, hogy a fasiszta Olaszország testvériesen együtt érez és együtt fog érezni Önökkel egészen győzelmükig, mely az új, erős, ősi és nagy jövőre hivatott Spanyországot győzelme lesz.

Öfelsége és Mihály nagyvajda jelenlétében megkezdődtek a királyi hadgyakorlatok

Az uralkodó és a trónörökös, Hohenzollern herceg kíséretében, a teljes hadiállapotban levő Galațiába érkezett. — Kik irányítják a „vörös” és a „kék” hadsereg hadműveleteit?

Galațiából jelentik: Hétfőn este Galați környékén megkezdődtek a királyi hadgyakorlatok. A hadgyakorlaton a vörös hadsereg feladata Bessarabiából Moldovába irányulóan átkelni a Pruton, a kék hadsereg pedig ennek az átkelésnek a meghústása. Galați környéke teljesen hadiállapotban van.

ÖFELSÉGE ÉS KISÉRETE FOGADTATÁSA GALATIBAN.

Öfelsége II. Károly király, Mihály nagyvajda, Hohenzollern Frigyes herceg és más előkelőségek kíséretében különvonaton az éjszaka folyamán érkezett meg a galați pályaudvarra. Öfelsége és a kíséretében levő magas vendégek reggelig vasúti kocsijaikban maradtak. Az uralkodó kora hajnalban szállott ki a vonatból. Öfelségét Ciuperca tábornok, nemzetvédelmi miniszter, Paul Teodorescu tábornok, légügyi és tengerészeti, Marinescu dr. egészségügyi miniszter és Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter fogadták. Ghelmegeanu miniszter kapitányi ruhát viselt. A fogadásán ott volt Tenescu tábornok, a hadgyakorlatok főkaparnesnoka. Sanatescu tábornok és Victor Cadere, az alsódunai tartomány kormányzója ezredesi egyenruhában. Megjelentek a hadsereg főfelügyelője is. Tenescu tábornok jelentést tett az uralkodóknak, majd Teodor Anastaziu, Galați polgármestere fogadta Öfelségét és kíséretét a hagyományos kenyérral és sóval.

A gépkocsisor a székesegyház elé ment. A székesegyházban az uralkodó istentiszteleten vett részt. Ezután Öfelsége és kísérete a hadgyakorlatok színhelyére hajtott.

A VÖRÖS ÉS KÉK CSAPATOK KÜZDELME.

A vörös és kék csapatok küzdelme kedden reggel hét órakor kezdődött. A vörös csapatok Bessarabiából át akarnak kelni a Pruth folyón, míg a kék csapat ezt az átkelést meg akarja akadályozni. A hadgyakorlatokról kiadott közlemény szerint a királyi hadgyakorlatok Moldova délkeleti és Bessarabia délnyugati részén folynak, délre az Adjud—Bârlad—Comrat vonaltól. A hadgyakorlatok témája a következő: A Délbessarabiában összpontosított vörös haderő, amely az ellenséges erőkkel a Pruthnál találkozott össze, minél gyorsabban át akar kelni Moldova déli részébe, hogy ott megakadályozza a szembenálló erők gyülekezését. A két haderő, amely most vonja össze csapatait, az első rendelkezésre álló haderővel védekező állást foglal el, hogy megakadályozza az ellenség nyugatra való előnyomulását és biztosítsa a Moldovában gyülekező főerő szárnyait. A témát a parancsnokok október 16-án kapták kézhez s megtették az összes előkészületeket, befejezték a szállításokat, a csapatösszevonásokat és a terep felkutatását. Tizenhe-

tedikén a parancsnokok tudomást szereztek mindegyikük külön feladatáról és kiadták parancsaikat. Az alsóbb parancsnokságok megtették a részletes intézkedéseket és megkezdtek a hadműveletek végrehajtását.

AZ ÖSSZES KORSZERŰ FEGYVEREKET FELHASZNÁLJÁK A HADGYAKORLATON.

A vezérkar munkája a különböző csapatmozdulatok teljesen megfelelő módon zajlottak le. A csapatok kitűnő magatartást tanúsítottak és megbizonyosodott a felszerelés, a hadianyag és a csapatok kitűnő állapota. Különös gondot fordítottak a hadműveletek és az előkészületek elrejtésére, ami kielégítően sikerült. A hadműveleteket Tenescu tábornok irányítja, a vezérkar főnöke David Popescu, a bírói csoport vezetője Mihail tábornok. A vörös haderőt Popescu Dumitri, a kék Icus tábornok vezeti.

A hadgyakorlatokon az összes modern fegyvereket fölhasználják. A téma végrehajtása során le kell győzni a tavakon, folyókon és mocsarakon való átkelés nehézségeit. A szembenálló csapatok már elfoglalták helyüket a Pruth partján. A hadgyakorlatok és a harcok vezetői mind ötven év körüli tisztek. A polgári lakosság mindentől meleg fogadtatásban részesítette a csapatokat.

A NEMZETVÉDELMI MINISZTER NAPIPARANCSA.

Ciuperca tábornok, az új nemzetvédelmi miniszter a hadsereghez intézett napiparancsában a következőket mondotta:

„Tisztában vagyok azzal a nagy felelősséggel, amely különösen a jelenlegi nehéz körülmények között reám hárul. Ismerve a román katona áldozatkészségét és hűségét, rendíthetetlenül bízik abban, hogy mindent megtesznek munkám megkönnyítése érdekében.”

A napiparancs végén a nemzetvédelmi miniszter munkát, becsületet és törvénytiszteletet ajánlott a katonáknak.

Most, amikor Csehszlovákia válsága az egész világ szemeláttára játszódik le, valószínűleg szenzáció erejével hat

MARJAY FRIGYES

SEDANTOL PRAGAIG ...

című páratlanul izgalmas könyve.

Ara gyönyörű egész vászonkötésben 310 let.

Megrendelhető kiadóhivatalunk útján.

Gyermekszeretet és állatszeretet

*

Az, akinek magának is gyermeke van, tudja legjobban, hogy mennyire meg tudja változtatni a gyermek a felnőtt lelkét. A látszólag keményszívűt ellágyítja. A fősérnyet adakozóvá, a hallgatót beszédessé, a hideget emberszeretővé varázsolja. A hivatalban, munkában komoly gyakorlati ember felvidül, barátságos, közlékeny, játékos lesz. A túlmodern leány egyszerűvé, természetessé, anyássá válik. A tagbaszakadt, morc, darabos sportember lovagias, gyengéd bácsivá alakul. A pályájának élő, társadalmilag szereplő, háztartásvezetést űnő férfiből tekintélyt levetkőző, kedélyes, nőies, szinte anyás apát farag.

Az állatok is teljesen megváltoztatják az embereket. Ha valaki leviszi kutyusát az utcára sétálni, csakhamar észrevehető, hogy minden ember barátja neki. Erzi, hogy felebarátai mind gyengéd, kedves, barátságos emberek, hiszen kutyáját szolgíttatják, simogatják, etetik. Ha kutyánkkal a Dunaparton játszani kezdünk és úsztatjuk, mindenki odacsődül nézni. A közlekedés összetorlódik, megzavarodik, felfordul. Állatunk révén vadidegen emberekkel köthetünk ismeretséget. Ha kanárink kirepül a szobából, az egész városnegyed segít megfogni. Már az is előfordult, hogy korán beköszöntött télen az ittrekelt fecskéket repülőgépen szállították délvídekre.

Egyszóval, a gyermekszeretet és az állatszeretet századában élünk!

Vajjon mi lehet az oka mindkettőnek? Megoldhatatlan rejtéllyel állunk-e szemben, vagy pedig egészen szembeszökő, természetes jelenséggel van dolgunk?

Kétségtelen, hogy azoknál az embereknél, akik sokgyermekű családban és a természet ölében, az állatok mellett élnek, nem találkozunk túlzott gyermek- és állatszeretettel.

A városi, főleg a nagyvárosi élet egész kereke, sajátossága, összefüggése idézi elő az átalakulást.

Részben menekülés azoktól a nehézségektől, gondoktól, kellemetlenségektől, amelyeket a városban az emberekkel való érintkezés okoz.

Az állatbarátság könnyebb, kellemesebb, játékosabb, kevésbé kötelező, mint az ember szeretet. Kis ajándékkal és gyengédséggel nagy hűséget és szeretetet lehet szerezni. A kicsinyek önzése veszélytelen és végső esetben lerázható, leküzdhető. Még ha zsarnokok is, nem érezzük magunkat csökkentértékűnek. Nem csalnak meg. Nem keltenek hiú várakozásokat. Egyszerűek, ösztönszerűek, természetesek, naivak, létüknek örülők, ragaszkodók, hálásak. Nem hazudnak. Ha szeszélyesek is olykor és rossztulajdonságuk is vannak, ezek a teremtmények ártatlanságából fakadók és nem bántók.

A gyermekek különösen az iskoláskor előtt kedvesek, természetesek, szeretetreméltóak. Tehát mindaddig, amíg az emberi társadalom meg nem rontja őket, amíg a természettől túl messze el nem távolodnak.

Gyermekhez, állathoz a teremtményi kedvesség vonz. Nem csodálható, hogy éppen a természettől eltávolodott nagyvárosban melegít legjobban ingerük, hatásuk, varázsuk. A városi ember életszükséglete a gyermeki, állati, természeti ártatlanságot látni, érezni, élvezni, mert a saját életében elhalványult, sőt elveszett. Az ember vágyódik megint teremtményekkel érintkezni, élni, feljössülni. Az önzésben és elbizakodottságban elfáradt, elgyengült, elcsüggedt ember ösztönszerűen törekszik a természet fényét, erejét melegét visszaszerezni. Márpedig a gyerekek és az állatok azok, akik a Teremtővel még szoros összefüggésben állanak. Ebből fakad ártatlanságuk, naivitásuk, ösztönszerűségük. Ők a tökéletes Teremtő teremtettermézetének tükröi, közvetítői, fenntartói.

Általuk látjuk be, hogy ilyeneknek kellene lennünk. Az állatok ébresztik fel bennünk is-

Kairóban a mohamedánok interparlamentáris konferenciát tartottak, a mind égetőbbé váló Palesztina-kérdés miatt. Ezen az értekezleten nyolc országból 3000 résztvevő jelent meg. Képünk a konferencia résztvevőiről készült

Kiemelik a Szajna fenekéről a százötven évvel ezelőtt elsüllyedt kincses hajót

Párizs, október hó.

A francia kormány egészen különös vásárt kötött a napokban: eladta 12.500 frankért a Szajna torkolatánál mélyen a fenék iszapjában fekvő Télémaque nevű háromárbocos hajó roncsait egy vállalkozónak. 1790 január 3-án süllyedt el itt ez a hajó, a francia forradalom elől menekülő arisztokratákkal s a hagyományok szerint kétszázmillió aranyfrank értékű kincset vitt magában.

Ujabb időkben elég gyakori, hogy megpróbálják felhozni a tengerfenék mérhetetlen kincseit, az évtizedekkel, évszázadokkal ezelőtt elsüllyedt hajók rakományát s jelenleg is néhány nagyszabású vállalkozás van folyamatban. Az olaszok a Falco nevű gyárhajót küldték ki, hogy felszínre hozza a Meridát. Miksa mexikói császár és 300 gazdag mexikói család vagyonával elsüllyedt hajót, melynek roncsaiban százezeréltől több értékű kincset sejtnek. A hollandusok a Zuiderzee homokjába süllyedt Lutinet próbálták kiásni, mely az angol tengerészet enyémilliórdnyi kasszájával süllyedt el a 17. század végén. Ki akarják emelni az Orient-et, a francia flotta vezérhajóját, amelyet Nelson süllyesztett el, mikor Bonaparte Egyiptom meghódítása után hazatérőben volt. Az Orienten az expedíció kasszájában kívül valószínűleg rajta volt a máltai lovagok kincse is.

Az elsüllyedt hajók kiemelésére kétféle módszert szokás alkalmazni. Az egyik, meglehetősen brutális eljárás az, hogy búvárok szállnak le a tengerfenékre, felkutatják a hajóroncsot, dinamittal szétrobbantják az akadályokat s aztán felhozzák, amit találnak. Így hozták fel az olaszok a pár évvel ezelőtt elsüllyedt Egypte hajóból húszmillió értékű aranyat. Ez a módszer azonban nem egészen biztos és eléggé veszedelmes. Könnyen megtörténhet, hogy a robbantás megsemmisíti az értékeket és könnyen meglehet, hogy a búvárok nem találják meg a mindenkor jól elrejtett kincses ládákat.

Ezért, ha csak mód van rá, inkább a másik módszert használják: az egész hajót kiemelik a tengerfenékről s aztán megkeresni benne a kincseket. Ehhez is búvárok kellene, akik leszállnak és összekötözik hatalmas kötelekkel a roncsot, hét oldalt óriási hordószzerű tartályokat kapcsolva hozzája, amikből aztán kiszivattyúzzák a vizet s az üres, illetve levegővel telt könnyű tartályok a víz felszínére emelik a hajót.

A Télémaque kiemelésénél a franciák most egy harmadik módszert próbálnak ki, amit az tesz lehetővé, hogy a hajó nem túlságosan mélyen fekszik a Szajna torkolatának iszapjában. A roncs 50 méter hosszú, 10 méter széles. A helyét pontosan ismerik. A cél az, hogy ezt a helyet körül-építik egy acélfalal s mikor az készen van, a hajót körülvevő acélnégyszögű kiszivattyúzzák a vizet. Eképpen szinte szárazra kerül a hajóroncs, de ott a helyszínen, benn az elég mély iszapban. Most hozzákötnek oldalról hatalmas uszályokat, s mikor ez is megvan, az egyik acélfalat lebontják, hogy a víz ismét beömlhessen. A beömlő víz fel-emeli a hajóroncsot, melyet az uszályok a víz felszínén tartanak s most már ki lehet vonatni az egészet a partra. Az acélfalat félméter széles, húsz méter hosszú acélemezből állított össze, egymás mellé leverve azokat. A szomszédos részek légmentesen kapcsolódnak egymáshoz.

Azzal, hogy a francia kincstár 12.500 frankért eladta a roncsot a vállalkozó társaságnak, még nem csinált rossz üzletet. Ha valóban találnak kincset a Télémaque belsejében, ahhoz a törvény alapján még külön igényt tart az állam. Ha nem igaz a legenda, a kincses ládák üresek, vagy egyáltalán nincs is nyomuk, s a roncsból nem lehet több értéket kihozni, mint 300.000 mai frankot, minden a vállalkozóé. De mennél nagyobb aztán a talált érték, annál nagyobb lesz az állam részese. Kétszázmillió aranyfranknál már nyolcvan százalék az államé, tehát „mindössze” negyven millió jut a vállalkozóknak. Üzletnek azért így is pompás vállalkozás, ha sikerül.

tökéletes élet Teremtőjétől és forrásaitól elszakadt ember igazi teremtmények után vágyódik, mert csak azok nyújthatnak neki örömet, tisztaságot, ártatlanságot, azok vezethetik el újból a földi és az égi paradicsomba.

Ezért szeretjük a gyerekeket és az állatokat mindig jobban, melegebben, elragadóbban!

Vágyódunk és törekszünk megint a természet rendjébe illeszkedni!

(—)

mét az ártatlan, egészséges, tiszta örömet nyújtó ösztönszerűséget. A gyermekek keltik fel lelkünkben az igazságszeretetet, az életközelséget, a hitet. Az állatok és a gyerekek fejlesztenek így magasabb fokra. Szeretjük őket, mert a Teremtő teremtményei maradnak, életteljes kapcsolatban a teremtmények Atyjával. Ez az érzés és belátás ad szárnyat gyermekszeretettünknek és állatbarátságunknak.

A természettől, a társadalomtól, a tiszta és

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy hónapra 75 Ft.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037
Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr. Sulyok István.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: További felhősödés, néhány helyen kisebb eső lehet, a hőfok nem változik lényegesen.

Harmadszor is megsemmisítették a szatmári ügyvédi kamarai választást. Szatmár. Saját tud. A szatmári ügyvédi kamara vezetőségének megbízása közel egy évvel ezelőtt lejárt. A választásokat szabályszerűen kiírták és azon a hivatalos lista szerezte meg a szavazatok többségét. A választás eredménye ellen néhányan fellebbezést adtak be a bucaresti ügyvédszövetséghez, amely formai okokra hivatkozva, a választást semmiesnek nyilvánította és új választást írt ki. A második választás eredményét szintén megsemmisítették. Néhány héttel ezelőtt az ügyvédszövetség határozata értelmében új vezetőséget választottak, de az eredményt az ügyvédszövetség vezetősége a legutóbbi ülésen újra megsemmisítette. Kimondta az ügyvédszövetség, hogy a negyedik választás levezetésére dr. Zigre Miklóst, a nagyváradai ügyvédi kamara dékánját küldi ki, hogy a választás eredménye ellen többé kifogás ne merülhessen fel. Az új választás időpontját még nem állapították meg.

Krayer József halála. Temesvár. Saját tud. A Bácság közgazdasági életének egyik markáns, jelentős egyéniségét veszítette el: Krayer József, a „Gea-Krayer nagydrogériai- és gyógyszeripari r. t.” igazgatóságának elnöke nyolcvankét éves korában elhunyt. Krayer József régi temesvári polgári családból származott. Mint okleveles gyógyszerész Buziáson nyitott gyógyszerert. Temesváron megalapította 1890-ben az országos első drogériáját, amelynek országos hírnevet szerzett. A háború után cége a Gea rászványintársasággal társult s az így alakított Gea-Krayer cég igazgatóságának elnöke lett. Krayer József a jelentős nagy iparvállalaton kívül az Egyesült festék- és lakkárnyvár élén is állt. Egész életén át becsületos, nagyvonalú munkásságot fejtett ki. Elhunytát felesége született Hoffmann Lili, fia Krayer Elemér, a Gea-Krayer cég közismert igazgatója, leányai: dr. Pausz Róbertné és Káldori Andorné, valamint nagykiterjedésű rokonság, köztük a Kimmel, Nemes, Sykora-családok gyászolják.

Zürichi nyitás. Párizs 11.74 egyneked, London 20.98, Newyork 44.12, Brüsszel 74.45, Milánó 23.15, Amszterdam 239.62, Berlin 176.37, Prága 15.15, Varsó 82.02, Belgrád 10, Bucaresti 325.

A tordai Szociális Misszió ismeretterjesztő előadásai. Torda. Saját tud. Minden év őszén megrendezi a tordai Szociális Misszió ingyenes szabadegetemi előadás-ciklusát. A hasznos előadások iránt Tordán most is széleskörű érdeklődés nyilvánul meg. November 8-tól kezdve minden hét keddjén este 7 órai kezdettel rendezik a szabadegetemi előadásokat a Magyar Kereskedők Egyletének nagytermében. Az öt első előadást Raes Károly nyugalmazott paptanár tartja majd a regény-típusokról.

Meghalt Jushny, a „Kék madár” színház igazgatója. Prágából jelentik: Jushny Jakab színház igazgató 54 éves korában tüdőgyulladásban meghalt. Jushny 1920-ig Moszkvában működött, majd Berlinbe költözött, ahol megalapította a „Kék madár” színházat. Később Bécsbe került. Ausztria csatlakozása után Bécsből Prágába költözött és ott érte a halál.

Felesleges már az autókön a sebességváltó. Londonból jelentik: A British Association cambridgei ülésén Lea egyetemi tanár bejelentette, hogy Salerni Péter olasz kapitány olyan áttételi rendszert talált fel gépkocsik számára, amely teljesen feleslegessé teszi a sebességváltót. A sebességváltó ezután kizárólag az előre vagy hátrahajtás irányítására szolgál. A találmány lényegében a folyadék útján való erőátvitelen alapszik. A közönséges gépkocsimotor mozgásban tart egy szivattyút, amely olajat vezet zárt körtörvényben a motor lendítő kerekével közvetlen összeköttetésben álló turbinára. Salerni elkészítette első kísérleti kocsját és már százezer kilométert tett meg vele anélkül, hogy az áttétel kimerült volna. A gépkocsi ötven kilométeres sebességgel hat másodperc alatt meg tud állni. Olajfogasztása jelentős mértékben kevesebb a szilárd mechanizmusú áttétellel futó kocskénál. A gépkocsi egyébként Cambridgbe utcain is látható volt.

Mesterséges oázisok a Szaharában. Párizsból írják: A Szahara végtelen homokivatagának egyetlen enyhítő állomása az oázis, apró palmaerdő, benne hűvös forrásokkal, esetleg kutakkal és kereskedésekkel, szállodákkal. A természetes oázisokat rendszerint földalatti patakok táplálják, különösen a marokkói határ, a Wadi Draa és Tafilalet vidékén. Most, hogy a nagy sivatagot immár a gépkocsikat százezrek szelik át és az algir-timbaktui hatalmas múton oly óriási forgalom bonyolódik le, amire legfőképpen a rómaiak idejében volt példa: élmes emberek újra fölvetették az ötletet: mesterséges oázisokkal kell tarkítani a sivatag egyhangúságát. Vagyis kereskedőállomásokot akarnak állítani az utak mentén. Néhány mesterséges pálmaliget már régen található a Szaharában, mint Kauar, Suf, Tidikelt és Ain Sefra. Ezeket a ligeteket, melyek hossza 1-5 kilométer, a francia idegenlégió építette. Franciaországban ötvenmillió aranydollár alaptőkével most új társaság alakult s ez a forgalmasabb útvonalak mentén tizenhat mesterséges oázis építésébe fogott. Egy esztendő múlva az ámuló utas hatemeletes luxusállomásokat és áruházakat, márvány közfürdőket és golfpályákat talál majd a sivatag kellős közepében.

Gyomor- és bél-
betegségek ellen

GASTRO D.

kapható minden gyógyszer-
szertárban és drogériában

Templomszentelés Szentmártonban. Temesvár. Saját tud. Ujváry Lőrinc plébános kezdeményezésére Szentmárton község templomát röviddel ezelőtt tatarozták s értékes festményekkel ékítették. Hófehér márványból áldoztató pad is készült; a falakat pedig freskókkal díszítették. Soócs István újaradi és Wolf Károly aradi festők készítettek ezeket a festményeket. A teljesen megújult templomot november 1-én, Szent Márton napján, Pacha Ágoston dr. megyéspüspök ünnepélyesen felszentelt.

* Erdőgazdasági teendőkhöz jártas, jó bizonyítványokkal rendelkező fiatal ember erdőri állást nyerhet. Érdeklődő címét, eddigi körülményeinek leírásával a kiadóba küldje.

Harc a piacért. Torda. Saját tud. Hat hónappal ezelőtt a tordai piacot áthelyezték az alsó városrészt távolibb felében lévő Saguna-térre. Emiatt a főterti kereskedők és iparosok forgalma és keresete jelentősen megcsappant. A kereskedők és iparosok most elhatározták, hogy a piacnak a város központjába való visszahelyezése érdekében egyenesen Popp Danila gyulafehérvári királyi helytartóhoz fordulnak.

Kérelem. A Szatmár környéki szórvány egyik legfontosabb pontján: Pusztadaróc leány-egyházban egy kicsiny hívő-sereg templomépítésbe kezdett Szent József tiszteletére. A kis egyházközség kérelemmel fordul mindenkihez, de különösen Szent József buzgó tisztelőihez, hogy adományaikkal támogassák, — hogy a megkezdett kis templomot a tél beállta előtt tétő alá hozathassák. A szíves adományokat a következő címre kérjük: Parohia Rom. Cat. Lazuri, Jud. Satu-Mare.

A NAGYVÁRADAI KATOLIKUS LEGÉNY-EGYLET SZÜRETI MULATSÁGA. A nagyváradai Katolikus Legényegylet október 23-án, vasárnap este 9 órai kezdettel műsoros szüreti táncmulatságot rendez. A műsor élvezetes szórakoztatással lepi meg a vendégeket. A szüreti mulatság jóhangulatát kivételesen olcsó és jóízű ételkkel és italokkal biztosítja a rendezőség. Egyesületünk fiatalosságát és pártoló tagjait kedves családjukkal szeretettel elvárja az egyesület új vezetősége.

Szerencsétlenség áldozata lett a fiatal szatmármegyei tanító. Saját tud. Pop Victor mező-aranyosi tanítót — mint jelentették — szombat délután holtan találták meg a nagysomkúti vasút egyik hidja alatt. A nyomozás folyamán megállapították, hogy a tanító valószínűleg vigyázatlanságának lett áldozata. A vasút egyik hidja ugyanis nincs lepallozva s Pop Victor mindazon bizonnyal, erről megfeledkezve, át akart haladni a hid vizán, amelyről aztán a nyolcméteres mélységbe zuhant.

Skarlát és difteria Torda megyében. Torda. Saját tudósítónktól. Aranyos, Gyéres és Eger-begy tordamegyei községekben skarlát és difteria járvány van. Számos megbetegedés történt. Valamennyi beteg a tordai kórházba szállították. A hatóságok szigorú óvintézkedéseket léptettek életbe a járvány terjedésének megállítására érdekében.

Magyar alpolgármestert kapott Nagykároly. Szatmár. Saját tud. Hanzu királyi helytartó, Nagykároly város polgármesterévé Nadolu Toma ezredes, alpolgármesterévé dr. Suszterich Béla ügyvédet nevezte ki. Az új városvezetők ünnepélyes beiktatása most történt meg és azon Petrescu ezredes, vármegyei prefektuson kívüli hatóságok képviselői és az iskolák, valamint intézmények vezetői is megjelentek. A város háza nagytermében, ahol az ünnepség lefolyt, felolvasták a királyi helytartóság kinevező okiratát, majd Nadolu polgármester és dr. Suszterich alpolgármester letették a hivatali esküt. Eskütel után Petrescu ezredes, vármegyei prefektus emelkedett szólásra. Meleg szavakkal üdvözölte Nagykároly új vezetőit. Méltatta Nadolu ezredes eddigi munkáját, aki a múltban is mindent elkövetett, hogy a fejlődés útján visszamaradt várost újra felvirágoztassa. Kijelentette ezután a prefektus, hogy az alpolgármesteri szék betöltésére dr. Suszterich Bélánál rátermettebb egyént nem találhattak volna. Dr. Suszterich alpolgármester és Nadolu Toma ezredes-polgármester beszéde után a beiktatási ünnepséget Petrescu ezredes-prefektus a következő szavakkal zárta be: Szeressük egymást, hogy az Isten is szeressen bennünket.

LÁZADÁS ANGOL-GUYANÁBAN. Londonból érkezett hivatalos jelentések szerint Angol-Guyanában, amely Délamerikai északkeleti részén van, veszedelmes lázadás van folyamatban. Az ültetvénytulajdonosok és munkásaik között a bérek és bánásmód miatt keletkeztek az összetűzések. Jackson kormányzó arra kényszerült, hogy katonai csapatokkal avatkozzon be. Ezek azonban nem bizonyultak elegendőnek a lázadó munkások megfékezésére. Trinidad és Jamaica példára a munkások azzal kezdték a lázadást, hogy egyszerűen felgyújtották néhány ültetvényes házat és a családokat a vadonba hurcolták. Más helyen az ültetvényesek gépfegyverekkel védekeznek. A lázadásban számos Francia-Guyanából átszökött volt fegyenc is résztvesz, sőt a felkelés eredeti elgondolását is nekik tulajdonítják.

A szovjet posta „reformra” szorul. Helsinkiből jelentik: Az Izvestija, a szovjetkormány félhivatalos lapja, nemrég ajánlott levelet kapott a közlekedési népbiztonságtól, amelynek hivatala a lap szerkesztőségének szomszédságában van. Miután a levél a néhány lépésnyi útát két nap alatt tette meg, a lap szerkesztősége a postaszolgálat gyorsaságának kipróbálására a szomszédos postahivatalban saját címére ötven levelet adott fel, amelyek közül egy nap múlva tizet, két nap múlva még négyet kapott meg, tizenhárom levél pedig elkallódott. A vörös félhivatalos lap ezek alapján megállapította, hogy a szovjet-postaszolgálat „még némi javításra szorul”.

November 12-én — nagy nyomdászbal Nagyváradon. A Gutenberg Dalkör közreműködésével nagyszabású nyomdászbal lesz november 12-én a Katolikus Kör dísztermében. A táncmulatság népes rendezősége már meg is kezdte az előkészületeket s minden lehetőséget elkövet, hogy a nyomdász bal, amely az itteni táncmulatságok sorában mindég a legkitűnőbbek közé tartozott, most is a megszokott keretek között peregen le. A minden tekintetben kellemesnek és változatosnak ígérkező mulatság iránt már most városzerte élénk érdeklődés nyilvánul meg s így kétségtelen, hogy a Gutenberg Dalkör rendezésében lefolyó mulatság az idén is szép sikerrel és erkölcsi eredménnyel zárul.

Az oroszlanpark. Londonból jelentik: A Worcester közelében, Dél-Afrikában levő „Krüger Nemzeti Park” nem egyéb, mint egy elkülönített rész az ottani ősi területről. Ezen a részen, melyet a délafrikai egykor bur gyarmat utolsó elnökéről neveztek el „Krüger Nemzeti Park”-nak, növényeket és állatokat semmi bántódás nem érheti. Ugy növekednek és élnek ott, mint az ősidőkben, mikor a fát még nem irtotta s a vadállatokat nem vadászta senki. Nagyon érdekes, hogy a parkban tartózkodó sok vadállat, bizonyára tudva, hogy neki ott semmi baja sem eshetik, nemcsak támadó kedvét, hanem az embertől való félelmét is teljesen elvesztette. Így például napestig felkelti érdeklődésüket minden automobil, mely átrohog a parkon s ebben a tekintetben különös módon kíváncsiak az oroszlanok. Nemesak, hogy mindig megállnak, mikor kocsi közelodik, hogy lássák, hogyan robot el a szemük előtt, hogy körülzselezgessék s minden oldalról szemügyre vehessék. Eppen csak az hiányzik még, teszi hozzá a jelentés írója, hogy valamelyik oroszlanok kedve támadjon beszállni a kocsi s megnézni, hogy milyen belül. De kora reggel ajánlatos a vigyázat. Mert a parkot átszelő széles utakon abban az időben gyakran látni oroszlanokat, melyek az úttest közepén hevernek és sütkéreznek a napon. Olyankor nagyon óvatosan kell hajtani, hogy a kocsi hozzá ne érjen a félalomba szundikáló állatokhoz, melyek semmi hajlandóságot sem mutatnak, hogy feltápaszkodjanak, mert mégis könnyen felingerelhetné őket.

SZÜKNEK A FEGYENCEK A CÁPÁ-SZIGETRŐL. Kairóból írják. A Vörös-tengerben nyolc mérföldnyire, Abu Timo parti várossal szemben, egy szigeten, politikai száműzöttek részére épített fegyház áll. Ezt a helyet a Cápák-szigetnek hívják, mert itt a tenger fenevadainak oly tömege cirkál állandóan, hogy a fegyencek őrzésére szinte nem is kellenek emberek. Még csónakkal sem lehet veszélytelenül megközelíteni a Cápák-szigetét, aki pedig úszva igyekezne el róla, menthetetlenül elpusztulna. Legalább is ezt hitték mindmáig és a szigeten élő 668 fegyenc közül emberemlékezet óta egyetlen egy sem szökött meg. Mivel az erre a szigetcsoportra deportált bűnözőkről az egyiptomi állam nem tartozik gondoskodni, a fegyencek maguk kénytelenek élni, ahogy tudnak. Egy szeptemberi hajnalon egyik őr arra figyelte fel, hogy három fegyenc beveti magát a tengerbe és úszni kezd a szomszéd sziget felé. Senki sem tűzelt utánuk, az őrség összeszaladt és figyelte, mi lesz. A cápák százával nyüzsgöttek az úszó szökevények körül. Megtörtént a csoda: a három fegyencet nem bántották! Mikor már alig száz lépésnyi távolságban voltak a parttól, az őr biztatni kezdte őket, majd mikor az első ember kiszállt a vízből, harsány éljenzésbe tört ki az egész fegyenctelep népe. A szomszéd sziget szerencsés elérése a szabadságot jelenti. Mihelyt a szökést tárgyaló jelentés megérkezett Kairóba, egy bizottság szállt ki a Cápák-szigetére, hogy meg tanulmányozza a csodát. Semmi gyanusát nem találtak, holott kézenfekvő, hogy a szökevények a cápákat valamivel elriasztották közelükből. Az érthetetlen eset ügyében még tart a vizsgálát. A fegyencek pedig már hetedhétországon túl járnak.

Megjelent a „Hírnök” című színvonalasan szerkesztett katolikus folyóiratunk legújabb száma, a következő rendkívül gazdag tartalommal: Dr Boga Alajos: Meghalt a püspök. — Dr Biró Bertalan: Kőlcsey és a katolicizmus. — Nagy Méda: A fenyő bűnbánata. — P. Szabó F. Dániel: Szent Ferenc az Oltárszentség apostola. — Holló Ernő: Hegyek között. — Jaklovszky Dénes: Régi könyv — régmúlt dicsőség. — P. Jánossy Béla: Istenben és magadban. — Thurzó Gábor: A barna csuha. — Földes Zoltán: Repülőgép. — Kilián Zoltán: Hires rádiópapok. — Dévald László. Gyere haza kincsem. — Toldalaghy Pál: Szent Györgyhöz. — Árja-e a faji vallás megalapítója. — Kékesy Imre S. J.: Sárga kina, vagy vörös kina. — Papp Asztrik: Apám fia. — A pápa imádkozik. — Mael Ferenc: Gyurika öcsémnek. — Jörgsen-Dr Köpf: Zarándokut. — Az új apostoli kormányzó. — Öt perc vizit a redakcióban. — Szemle. — Földes Zoltán: Új harang. — Megjegyzések. — A Hírnök megrendelhető: Kolozsvár, Str. Franciscanilor 1. Előfizetési ára egy évre 160 lei, félévre 80 lei, egyes szám ára 16 lei.

LAPELÁRUSÍTÓK utcai árusításra, **MAGAS SZÁZALEKKAL** azonnal felvételnek. Jelentkezések a kiadóban.

Európa nagy kérdései az angol minisztertanácson

Az ango'-olasz egyezmény és a spanyol kérdés felszámolása. Chamberlain értekez etet hív össze, hogy Németországgal minden kérdést rendezzen

Londonból jelentik: Chamberlain skóciai pihenőjének befejeztével szerdán reggel visszaérkezett Londonba. A legtöbb lap, s köztük a *New Chronicle* és a *Daily Express* biztosra veszi, hogy a kormány haladéktalanul ratifikálja az angol-olasz egyezményt. A *Daily Express* a spanyol-kérdés teljes felszámolását reméli, tekintettel Mussolini közreműködési készségére. A lap szerint Chamberlain rövidesen értekezletet hív össze a Németországgal kapcsolatos

kérdések megbeszélésére és az értekezletről egyetlen tárgyat sem zárnak ki. Angliában ugyanis tudni akarják, melyek Hitler céljai, panaszai és miként akarja elérni és orvosolni azokat. Ez volna az első lépés a Németországgal megértés felé. Szó lesz a fegyverkezés korlátozásáról, a biztonsági egyezményről, Németország szomszédjai javára, a gyarmatokról és egyéb kérdésekről.

Brassó város és a temetkezési vállalkozók vitája a temetések osztályozása körül

Mit lehet „luxus temetésnek” minősíteni. Diszkiséretnek számítanak-e a gyászhuszárok?

Brassó. Saját tud. A többi városok és nagyobb községek vezetőségeivel párhuzamban Brassó város vezetősége is már évek óta illetéket szed a temetések után. Ezek az illetékek, most október 1-től a városvezetés határozata értelmében megváltoztak. Az új illetékek, amelyeket a temetkezési vállalatoknak a város pénztárába kell befizetni, a következőképp alakultak: 1. Luxus-temetés 3 ezer lej. 2. Elsőosztályú temetés 1 ezer lej. 3. Másodosztályú temetés 500 lej. A temetések minősítését a város vezetősége a gyászkooskik elé fogott lovak után határozta meg, valamint azt vette figyelembe, hogy kísérik-e „gyászhuszárok” a koporsót vagy sem.

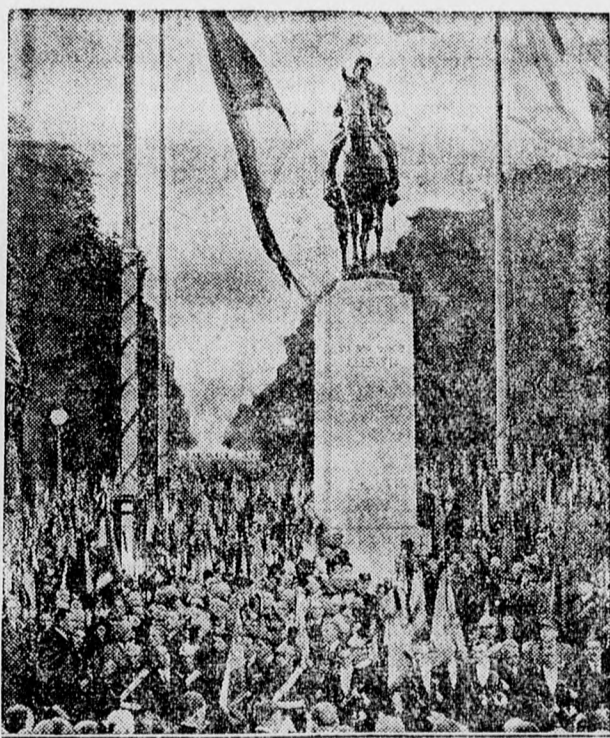
A temetkezési vállalkozók emiatt közös emlékirattal fordultak a város vezetőségéhez. Az emlékiratban kifejtik, hogy a gyászhuszá-

rok nem diszkiséretnek számítanak, hanem azt a célt szolgálják, hogy legyen, aki a koporsót leemelve a gyászkooskikról. Eppen ezért kéri a város vezetőségét, hogy a temetések utáni illetéket nem az említett külsőségek, hanem a koporsók minőségétől tegye függővé. A temetkezési vállalkozók javaslata szerint luxus temetés, lenne, ha az elhunyt hozzátartozói érekkoporsót rendelnek, elsőosztályú temetés, ha a koporsó tölgyfából készült, — díszes előállításban, — másodosztályú, ha a koporsó egyszerű tölgyfa, vagy bükkfa, — ide tartoznak a tapétával bevont koporsók is, — harmadosztályba pedig a fenyőfa koporsók sorozhatók. Remélhető, hogy a város vezetősége méltányolja a temetkezési vállalkozók kérelmét, amely a város meghatározásánál sokkal célszerűbb és méltányosabb.

Leleplezték a párizsi Concord-téren I. Lipót belga király emlékművét

Képeink a leleplezési ünnepségről készültek III. Lipót belga király mellett Lebrun francia köztársasági elnök látható, másik képünk az emlékműről készült

Három hónapig friss marad a tej

Egy amerikai vegyészeti laboratórium korszakalkotó találmánya

New Yorkból jelentik: Washingtonban most adták ki a 2.125.396 számú szabadalmat Reichert és McAllister kémikusok találmányára. Mindketten a du Pontkonzern vegyészeti laboratóriumában dolgoztak. Most feltalálták a tej frissen tartásának módját, aminek főleg háborúban, vagy meleg vidékeken lehet nagy értéke, de a háziasszonyok, iskolák, kórházak számára mindennapi körülmények között is kellemes újítás.

A recept igen egyszerű: a tejhez viszonyítva egy százalék hidrogénperoxidot és egy ezrelék káliumjodidot veszünk. Majd a tejet fél vagy egy órát forraljuk, utána berakjuk a kamrába és két hónap múlva megisszuk.

Természetesen az eljárás nem egészen így van. A jódkáliumos hidrogénperoxidos forralás után a tej valóban annyira sterilizált, hogy három hónapnál tovább is eláll és rendes szobahőmérsékleten friss marad, de ott-hon azért mégis nehéz lenne forralni, mert közel egy óra hosszat pontosan megadott, egyforma hőmérsékleten tartani a tejet, ez a háziasszonyok számára kissé nehéz feladatnak bizonyulna. Amint a háziasszonyok keserveiből jól tudjuk, ez a hasznos ital rögtön kifut, ha felügyelet nélkül hagyják a tűzön melegedni. Viszont a tejgazdagságokban és más vállalatoknál, ahol a sterilizálásra már eddig is be voltak rendezkedve, a tej „befőzésének” találmányát könnyen hasznosíthatják.

A feltalálók azt állítják, hogy a tej ízén a konzerválás módja nem változtat semmit és a felhasználás módja nem változtat semmit és a felhasználás módja nem változtat semmit. Utóbbit tudjuk, előbbi azonban csak akkor hisszük majd el, ha már megkóstoltuk azt a háromhónapos tejcskét...

TURISZTIKA

Soc. Turistilor Vulturii-Sasok Turista Egyesülete folyó hó 23-án (vasárnap) reggel 7 óras indulással Révre — az ottani cseppkő barlag megtekintésére — valamint a környékére rendez társas kirándulást. Részvételi díj 80 és 90 lei. Jelentkezni lehet Mocsáry Sándor írógépésnél, Nagyvárad, Bul. Regele Ferdinand 13., Gyenge István ékszerésznél, Alaxendri 12. és az Egyesület helyiségében, Dr. Lazar Aurel-utca -4.

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

Irodának

alkalmas 2 szoba, november elsejére kiadó. Nagyvárad, Mária királyné-tér 3.

Kétszobás

kerti modern lakás november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Delavrancea-utca 10. szám.

2 szobás

komfortos lakás november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Str. Ingusta No. 26.

Kiadó

udvari lakás: 2 szoba, előszoba, konyha, kamara, november 1-től Nagyvárad, Str. Brătianu 61. szám.

Elegáns

butorított szoba november elsejére kiadó. Dr. Julier, Nagyvárad, Oltenia-u.

Kiadó

azonnal egy különbejártu udvari butorított szoba, fűrdőszobával. Nagyvárad, Str. Avarescu 37. szám.

Modern

magánház, 2 szobás, eladó. Nagyvárad, Str. N. Balcescu 23-a.

Két szoba,

hallos lakás novemberre kiadó. Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 49., illetve Parintel Danila 7.

Allást nyee

szavanként 2 lei

Egy

szorgalmas bejáróné felvétetik. Nagyvárad, Take Jonescu-u. 24.

Keresek

szerényigényű házaspárt házmesternek magánhához. Nagyvárad, Kórház-utca 79. szám.

Házmesternek

gyermektelen házaspárt keresünk. Ertekezhetni Nagyvárad, Pável püspök-utca 24. szám.

Németül

beszélő gyermek lányt keresek. Nagyvárad, Str. Pasteur 13.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Kényszereladások

8 lakásos alápincézett sarokház nettó 53.000 hozammal 400.000. Másik 5 lakással, új épület piacnál, nagy telkekkel 530.000. Sarokház, prima helyen 3 lakással 230.000. Minden igénynek megfelelő házak, szőlők, telkek eladók. Kérjük azokat, akik ingatlanukat eladni óhajtják, szíveskedjenek irodánkba bejelenteni, gyorsan lebonyolítjuk. Horvát ingatlaniroda, Nagyvárad, Bulv. Regele Ferdinand 16. szám.

Veszek

mindenféle papírt és könyveket, ruhaneműt és ócskahalmot. Hívásra házhoz megyek — Klein Dezső, Nagyvárad, Str. Budai Deleanu 2. szám.

PUHA CLMOT

állandóan vesz a Szen László-nyomda r. t. Oradea.

Allást keres

szavanként 1 lei

Allást keres

szerény igényű intelligens leány, aki románul is beszél, gyermekek mellé vagy házi kisasszonynak. Cim. Farkas Katalin, Nagyvárad, Delavrancea-utca 43. I. em.

Keresztény

háztartásban elhelyezkedést keres tisztviselő özvegye. Cim a kiadóban.

Különléle

szavanként 3 lei

Iskolás gyermeket

teljes ellátásra felvelek. Nagyvárad, Str. Porombului 11.

Borait

literenként ismét méri. Nagyvárad, Dimitrie Cantemir 29. sz. a. Kazian szőlőbirtokos

KÖZGAZDASÁG

Románia kivitele és behozatala

Bucurestiből jelentik: Az Argus legutóbbi számában behatóan foglalkozik azzal a figyelemmel, melyet a különböző külföldi államok az utóbbi időben Délkelet-Európának szentelnek. A lap ismerteti azokat a tárgyalásokat, melyeket kereskedelmi téren az utóbbi időben Németország a Balkán-Államok egyrészével folytatott, majd pedig utal a nyugati államokkal való kereskedelmi kapcsolatainkra és megállapítja, hogy a folyó év első felében a nyugati államok felé irányuló kivitelünk a szokott átlagon alulra csökkent. Százalékban kifejezve a helyzetre a következő táblázat világít rá:

Ország:	Kivitel:	Behozatal:
Anglia	minus 45	minus 7,5
Franciaország	" 46	plus 56
Belgium	" 53	" 89
Svájc	" 52	" 92
Hollandia	" 92	" 181
Egyesült Államok	" 53	" 101

Az itt feltüntetett nyugati államok többségére irányuló kivitelünk 1938. első hat hónapjában felére csökkent, míg Hollandiába irányuló kivitelünk szinte teljesen megszűnt, ugyanakkor, amikor onnan való behozatalunk közel kétszer annyit tesz ki, mint a múlt évi.

A fenti csökkenés mindenekelőtt a kivitel általános visszaesésének tudható be. A múlt év első hat hónapjában az export a 14 milliárdos rekord-összeget érte el, míg ebben az évben a kivitel értéke 9 és félmilliárd lei volt. A visszaesés tehát 45 százalék, vagyis annyi, mint Franciaországba és Angliába irányuló kivitelünk visszaesése.

Általános behozatalunk az év első felében a kivitel visszaesése ellenére 7 milliárd 600 millió leiről közel kilenc milliárd leire emelkedett. Mindazokkal az államokkal, amelyekkel szemben behozatalunk nagymértékben megnövekedett, új kereskedelmi tárgyalásokat kezdünk kivitelünk fokozása érdekében.

Továbbtart az aranyvándorlás Amerika felé

A középeurópai valuták javultak a zürichi magánforgalomban

Bucurestiből jelentik: A nyugateurópai devizatözsdeken az elmúlt héten sem csökkent számottevően az eddigi izgalom, vagyis a világpolitikai események alakulását illetően tart a pesszimizmus. Ez alól talán London a kivétel, mivel a City szerint Anglia most már — minden valószínűség szerint — európai konfliktusokban aligha vállal aktív szerepet az elkövetkezendő hónapokban. Talán ezzel magyarázzák azt is, hogy amíg a többi európai államokban tovább tart a tökemekenkülés az USA felé, addig Angliába jelentős aranymennységek érkeztek Newyorkból. Hogy az angol font ennek ellenére lanyhult, az kizárólag az angol valutakiégénylítő-alap ilyen irányú intervenciójával magyarázható.

Az európai devizatözsdeken az aranyárak az elmúlt héten alig változtak, a dollár iránti kereslet változatlanul nagy, a holland forint és a francia frank tartott, a svájci frank — a nagy tökekivándorlások miatt — mindenütt lanyhább és ennek megfelelően a hét végén a zürichi árfolyamok egy árnyalattal magasabbak voltak. A font az elmúlt héten hullámzó volt, a dollárral szemben alacsonyabban jegyzik. A zürichi magánforgalomban a különböző sponmarkok és márkabankjegyek árfolyamai egy árnyalattal emelkedtek, a Reichsbank intervenciói következtében. Így a márkabankjegyeket 60—63-as árfolyamon jegyzik. A pengő-bankjegyek árfolyama 65—67-re javult, a csehkorona bankjegyek árfolyama pedig 12-re javult, a leibankjegyeket változatlanul 2—2,15-ös árfolyamon jegyzik a zürichi magánforgalomban. A zlotybankjegyek lanyhán tendáltak, a lengyel kormány újabb devizaszigorító rendelkezései miatt.

Megkezdődött a szüret

Aradról jelentik: Az aradmegyei hegyközségek határozata értelmében Aradhegyalján hétfőn, október 17-én megkezdődött a szüret. A termés általában kielégítő, a híres ménesi vörösborból azonban csekély termés mutatkozik. — Torda. Saját tud. Az ország többi részeivel egyidejűen Torda megye és Torda város egyes naposabb hegyein már megkezdtek a szüretelést. Az eddigi eredményekből megállapítható, hogy az idei bormennyiség csaknem azonos lesz a tavalyival, de cukortartalma, fokossága valamivel kisebb, mint a tavalyi boré. Legelőnyösebb eddig az eredmény az egerbegyi hegyvidéken. A megye diótermése jóval kevesebb a tavalyinál s hasonlóképp rossz eredmény mutatkozik az almatermésben is.

Fattinger—Solymoss O. S. B.:

Tanítt az élet

Rendszeres, modern, az életből vett eseményekből összeállított kitűnő példatár. Fattinger hitoktató nagyszerű példatára I. és II. kötetének legkitűnőbb példái állították össze Solymoss bencés tanár hatalmas 300 oldalnál terjedelmesebb kötetét. Egyházi szónokok, hitoktatók számára elsőrendű segédeszköz. Ara kartonkötésben 244 lei

LEGUJABB

Beck lengyel külügyminiszter nyilatkozata a dunai államok együttműködéséről

A francia, angol és cseh pénzügyi szakértők élénk eszmecseréje a dunai államok megegyezéséről

Rómából jelentik: Beck lengyel külügyminiszter Bucurestibe való elutazása előtt a Stefani hírlapírásvezetője varsói tudósítójának a következő felvilágosítást adta:

— A lengyel kormány érdeklődése Ruzsinszko kérdése iránt Lengyelország földrajzi helyzetével és történelmi tapasztalataival magyarázható. Lengyelország magatartását a cseh és szlovák nemzet iránt pozitív rokonszenv hatja át, feltéve, hogy a cseh és szlovák nemzet jogait, független állami létét külön tekinthetjük a két nemzet külön határain belül.

— A mostani helyzetben egyesek azt szeretnék elhárítani, hogy törekvések vannak arra, hogy a Dunavidéket kizárólag politikai alapon tervezzék újjá. Arról beszélnek, hogy egyik, vagy másik nemzet ellen védelmi falat akarnának létesíteni. Lengyelország törekvései nem irányulnak egyetlen más nemzet ellen sem. Lengyelország a Duna vidékének megegyezéses, tartós szervezetét, békés és végleges rendezését akarja, mely egyszerismindenkorra megoldja ezt a válságot.

Párizsból jelentik: A francia, angol és cseh pénzügyi szakértők között, ahogyan a francia lapok írják, a „vígaskölesön” tárgyában élénk eszmecseré folyik és francia részről felyetik azt a kérdést, hogy a kicsiny dunai államokat széles alapon nyugvó új pénzügyi és gazdasági politika révén be kellene kapcsolni a nyugati nagyhatalmakkal való állandó jellegű gazdasági érintkezés és kereskedelmi forgalom nagy áramkörébe. Az *Excelsior* ezzel kapcsolatban azt írja, hogy Franciaországnak és Angliának Közép-Európában teljesen új gazdasági és pénzügyi politikára kell áttérnie. Szakítani kell a szörványosan nyújtott hitelek célszerűtlenné bizonyult módszereivel és új, szélesebb hitelpolitikával kell előmozdítani a kicsiny dunai államokban rejlő gazdasági lehetőségek kiaknázását. Ez a legcélszerűbb módja annak, hogy a Duna-vidéken a négy nagyhatalom gazdasági befolyásának igazságos megosztását biztosítsák. A közvélemény egyré-

szintén a teljes kiábrándulás hangján sürgeti, hogy Franciaország végleg fordítson hátat Közép-Európának és minden figyelmét gyarmatbirodalmának fejlesztésére irányítsa.

Pierre Dominuque a *Republique* hasábjain így ír:

— Szüntelenül ismételnünk kell, hogy azok az államférfiak, akik Európa zsandárjának

Palesztinában nem enyhül a feszültség

Az angol főbiztos távirata a gyarmatügyi miniszterhez. Arab kormány Palesztinában?

Jeruzsálemből jelentik: A palesztinai angol főbiztos táviratot intézett az angol gyarmatügyi miniszterhez. Ebben hangoztatja, hogy Palesztinában tovább tart a feszültség. Az Óvárosban továbbra is érvényben vannak a rendkívüli intézkedések, sőt kiterjesztették azokat a falakon kívüli városrészekre is. Az Óvárosban egymást érik a csatározások. Az angolok részéről nem jelentenek veszteségeket.

Kairóból jelenti a Német Távirati Iroda: Habár a Palesztinából érkező híreket szigorú cenzurának vetik alá, mégis itt biztos tényként állítják, hogy Palesztinában még október első felében egy arab nemzeti kormányt kiáltottak ki. Az arab szabadcsapatok az ország háromnegyed-részét tartják hatalmukban, s csak az országterület egynegyedrésze van az angol ellenőrző hatalom alatt.

Az arab nemzeti kormány katonailag szervezett és jól felfegyverzett saját hadsereggel rendelkezik, mely 15 ezer emberből áll. Ezenkívül a nemszervezett arabok önkéntes segédszolgálatot teljesítenek, s így az arab szabadcsapatok szá-

szerepét akarták ránk kényszeríteni, éppen olyan bűnösök, mint azok, akik Moszkva szövetségessé akarták tenni Franciaországot. Vonják le az eredmények következményeit. Lássák be, hogy Franciaország nyugati, tengeri és gyarmati világhatalom. Fordítsunk tehát hátat a szárazföldnek és gondoljunk a tengerek felé.

A SZLOVÁKOK TAJÉKOZÓDÁSA HITLERNÉL ÉS LENGYELORSZÁGBAN.

Belgrádból jelentik: A „Politika” című lap pozsonyi értesülést közöl, mely szerint Tisó és Durcánszky szerdára virradó éjszaka Berchtesgadenbe utazott.

Varsóból jelentik: Sidor szlovák képviselő szerdán kormánya különleges megbízásával Varsóba utazik.

MAGYARORSZÁG NEM AD JÁTÉKOSOKAT AZ EURÓPA—ANGLIA LABDARUGÓ MÉRKŐZÉSRE. *Budapestről jelentik:* A Magyar Labdarugó Szövetség úgy határozott, hogy az Európa—Anglia mérkőzésre nem adhat magyar játékosokat. Erről a határozatról értesítették a FIFÁT, mely azt sajnálkozással tudomásul veszi.

mát pontosan nem is lehet megállapítani. Az ország különböző helyein az arabok szabályszerű katonai gyakorlótáborokat létesítettek. Külön bírósági szervezetet is alkottak, mely hazafurkálási és más hasonló politikai bűnösökben ítélkezik, de polgári vitás ügyeket is elintézi. A kormány röplapokon közli rendelkezéseit. A szabadságharc nem mohamedán-vallási jellegű, hanem arab nemzeti eszméjű. A nemzeti egység érdekében azonban a keresztény arabok föladták a vasárnapot, s a mohamedán arabokkal együtt pénteken tartják heti ünnepnapjukat. A nemzeti kormány parancsait mindenütt a legszorosabban teljesítik.

A szíriai arab Palesztina-bizottság elnöke, Rabik Az me h a jeruzsálemi cionista bizottság elnökéhez táviratot intézett, melyben éles szavakkal támadta a cionisták magatartását a Palesztina-kérdésben, s megfenyegette őket az arabok bosszújával. A távirat azzal a megállapítással végződik, hogy az arabok el vannak szánva az ellenfél teljes megsemmisítéséig folyó végső harcra, s hogy ezzel szemben Anglia még háború utján sem tudja majd megvédeni a zsidók érdekeit.

A világ összes arabjai kongresszusa a palesztinai arabok mögött

Kairóból jelentik: A Panizlamita Palesztina-Kongresszus Kairóban a következő követeléseket határozta el:

1. A Balfour-nyilatkozat azonnali visszavonása. (Balfour volt angol külügyminiszter 1917. nov. 2-án iratot intézett Rotschild lordhoz, s ebben kijelentette, hogy az angol kormány elősegíti Palesztinának zsidó nemzetjé válnak való alakulását. Ez az ígéret az ugynevezett Balfour-nyilatkozat.)
2. Azonnali és végleges beszüntetése a palesztinai zsidó bevándorlásnak.
3. Palesztina minden felosztása megengedhetetlen. Palesztina föltétlenül arab ország kell, hogy maradjon.
4. Azonnal arab kormány alakítása és a parlamentári választások kiírása Palesztinában. Továbbá az Irak állam megalapítása mintájára szerződés Angliával.
5. Közkegyelem a politikai bűnösöknek.
6. Az említett követelések teljesítése az előfeltétele annak, hogy barátság legyen az izlamita államok és Anglia között. A nemteljesítés ellenében tényként számít, s megfelelő gazdasági és politikai ellenrendszabályokat fog maga tanonni.
7. Minden arab fejedelem és kormány gon-

doskodik a jelen elhatározások közös keresztényiteltéről. Ezek az elhatározások közötteknek Angliával, Franciaországgal és a Nepszövetséggel.

8. A kongresszus munkálatait egy állandó arab bizottság folytatja tovább. E bizottságot Syria, Libanon és Irak parlamenti elnökei alkotják.

ÚJ ANGOL TERV A PALESZTINAI HELYZET MEGOLDÁSÁRA.

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” közlése szerint a Wood-Head bizottság ismeretes határozata folytán, mely szerint Palesztinát nem lehet felosztani, az angol kormány lemond arról a tervről és helyette megkísérli arab-zsidó állam létesítését, amelyben a zsidók és arabok Anglia vezetése alatt együtt élnének. MacDonalddal gyarmatügyi miniszter ezt a javaslatot szerdán terjeszti a kormány elé.

Jeruzsálemből jelentik: Az arabok szívós ellenállást tanúsítanak az angolok erős műszaki felkészültségével szemben. Az angol csapatok harci kocsiakkal vonulnak előre és tervük az, hogy minden egyes sikátort elfoglalása után először megtisztítanak és csak azután folytatják tovább az előnyomulást. Az angol csapatok repülőgépeket is harcba vetettek.

Életbevágóan fontos orvosi könyvek asszonyok és anyák részére!

A nő a változás korában

Egy tapasztalt nőorvos megfigyelései és gyakorlati tanácsai. (25 ábrával.) Irta: dr Földes Lajos Ára 95 lei

A fiatal anya

Egy gazdagon illusztrált könyv tartalmazza mindazt, amit a fiatal anyáknak szülés előtt és után, valamint a csecsemő ápolásáról tudniuk kell. Irta: dr Földes Lajos Ára: 95 lei

A női betegségekről

Megelőzés — Védekezés — Gyógyítás.

E munka az összes előfordulható női megbetegedésekkel foglalkozik. Egészséges és beteg nőknek egyaránt fontos! Irta: dr Földes L. Ára: 125 lei